

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„3.ОКТОБАР“ БОР**

за период 2024/25.год. до 2027/28.год.

Основна школа „3.октобар“
19210 Бор, ул 3.октобар, бр.71
Тел/факс +381 (0)30 433268,
(0)30433160
e-mail:
osnovnaskola3oktobar@gmail.com

Република Србија
Основна школа "3. октобар"
3. октобар број 71
Број: 1210/2
Бор, 26.6.2024. године

На основу члана 119. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 – др. Закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021 и 92/2023) и члана 87. Статута, Школски одбор ОШ „3.октобар“ у Бору , на 9. редовној седници одржаној 26.6.2024.године, донео је

О Д Л У К У
о усвајању Програма рада школе

I

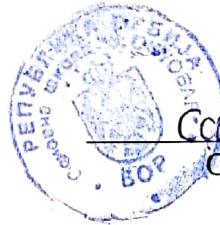
На седници одржаној 26.6.2024. године, Школски одбор ОШ „3. октобар“ у Бору разматрао је и једногласно донео Одлуку о усвајању Програма рада школе.

II

Одлука је донета једногласно од стране свих присутних чланова Школског одбора.

III

Одлуку доставити секретаријату школе.

Председник ШО,

Саша Чорболоковић

Саша Чорболоковић

Садржај

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА.....	2
2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА.....	3
ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА	12
3. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	14
4. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	19
5. ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ.....	21
5.1.ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ПЕТИ ИЛИ ШЕСТИ РАЗРЕД	24
5.2.ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ СЕДМИ ИЛИ ОСМИ РАЗРЕД	29
6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ.....	32
6.1. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ.....	32
6.2. ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ	33
7. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	34
8. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ 1–8. РАЗРЕД.....	39
9. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД,НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	46
10. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА.....	52
11. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ.....	80
12. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ	84
13. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	90
14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	94
15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ.....	95
16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ.....	97
17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ	98
18. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ	102
19. РАЗВОЈНИ ПЛАН И ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ШКОЛЕ	113
20. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ.....	114

1. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА:

1. Омогућавање базичног професионалног ослоња у планирању, реализацији и евалуацији рада и постигнутих резултата у редовној, допунској и додатној настави;
2. Децентрализација програма и њихово прилагођавање захтевима и потребама ОШ „3. октобар“
3. Развијање међупредметних компетенција и подстицање функционалног знања и целоживотног учења
4. Усвајање наставног садржаја у складу са реформисаним актуелним програмима, али потребама и способностима ученика (прилагођавање и диференцијација према могућностима деце)
5. Изграђивање педагошко-методичке стратегије (избор адекватних метода, система и приступа настави и сачињавање доброг плана активности за њихово спровођење)
6. Евалуација примењене стратегије
7. Вертикална и хоризонтална корелација, међупредметна и унутарпредметна корелација
8. Сарадња стручних већа у оквиру једног разреда; сарадња тимова; стручних органа у школи
9. Сагледавање постављених и остварених исхода у сваком разреду
10. Планирање и реализација наставних и ваннаставних активности
11. Праћење новина и усклађивање са савременим токовима образовања

Школски програм представља основу по којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад. Такође треба да омогући оријентацију ученика и родитеља у избору школе у односу на то шта школа планира у наредном периоду и које су њене визије образовања и васпитања.

Израђује се, усваја и доноси у складу са законима:

Закон о основама система образовања и васпитања: 88/2017-3, 27/2018-3 (др. закон), 27/2018-22 (др. закон), 10/2019-5, 6/2020-20, 129/2021-9, 92/2023-332 (Чланови 61. и 69.) и

Закон о основном образовању и васпитању: 55/2013-3, 101/2017-11, 27/2018-3 (др. Закон), 10/2019-3, 129/2021-8, 129/2021-9 (др. Закон), 92/2023-340 (Чланови 23,27 и 28.)

2. ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

2.1 **План наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања** израђен је на основу закона и правилника: *Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1,16/2022-1, 1/2023-79 (исправка), 13/2023-455, 14/2023-383, 11/2024-1.*

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	21	756

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ²	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Српски као страни језик ³	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А + Б		21	756	22	792	22	792	22	792

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава					1	36	1	36
4.	Настава у природи*	7–10 дана годишње		7–10 дана годишње		7–10 дана годишње		7–10 дана годишње	

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁴	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

2 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

3 Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

4 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта. Ваннаставне активности наше школе су описане у тачки 10. овог Школског програма.

* Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником. Програм излета, екскурзија и наставе у природи је тачка 17. овог Школског програма.

2.2 **План наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања** израђен је на основу закона и правилника: *Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања: 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019-83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1, 16/2022-1, 13/2023-458, 14/2023-384, 3/2024-1*

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144
2.	Енглески језик	2	72	2	72
3.	Ликовна култура	2	72	1	36
4.	Музичка култура	2	72	1	36
5.	Историја	1	36	2	72
6.	Географија	1	36	2	72
7.	Физика	-	-	2	72
8.	Математика	4	144	4	144
9.	Биологија	2	72	2	72
10.	Техника и технологија	2	72	2	72
11.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36
12.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54 ¹	2	72+54 ¹
УКУПНО: А		24	918	25	954

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ²	1	36	1	36
2.	Други страни језик-Француски језик	2	72	2	72
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ³	2	72	2	72
4.	Српски као страни језик ⁴	2	72	2	72
УКУПНО: Б		3	108	3	108
УКУПНО: А + Б		27	1026	28	1062

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062
2.	Слободне наставне активности ⁵	1	36	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁶	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње	

1 Обавезне физичке активности реализују се у оквиру предмета Физичко и здравствено васпитање.

2 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

3 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

4 Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

5 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

6 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе. Ваннаставне активности наше школе су описане у тачки 10. овог Школског програма.

2.3 **План наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања** израђен је на основу закона и правилника: *Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања: 18/2018-1, 13/2023-469*

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	4	144	4	136
2.	Енглески језик	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	1	36	1	34
4.	Музичка култура	1	36	1	34
5.	Историја	2	72	2	68
6.	Географија	2	72	2	68
7.	Физика	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	68
10.	Хемија	2	72	2	68
11.	Техника и технологија	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	102
УКУПНО: А		28	1008	28	952

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ				
1	Верска настава/ Грађанско васпитање ¹	1	36	1	34
2.	Други страни језик-Француски језик	2	72	2	68
3.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ²	2	72	2	68
4.	Српски као страни језик ³	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3	108	3	102
УКУПНО: А + Б		31	1116	31	1054

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности ⁴	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	34

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1	36	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

1 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

2 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм, али није у обавези.

3 Ученик који је страни држављанин може да изабере овај програм али није у обавези. Програм наставе и учења Српског као страног језика остварује се у складу са Правилником о програму наставе и учења за предмет Српски као страни језик („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 11/19).

4 Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

5 Ваннаставне активности могу да буду: друштвене, уметничке, техничке, хуманитарне, културне, као и друге активности у складу са просторним и људским ресурсима школе. Ваннаставне активности наше школе су описане у тачки 10. овог Школског програма.

ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног наставног предмета..

Сваки од програма конципиран је на исти начин: одређује се циљ наставе и учења предмета, дефинишу исходи за крај разреда, области и/или теме, конкретни садржаји и начин остваривања програма, као и начин праћења и вредновања ученичких постигнућа.

Што се тиче праћења и вредновања наставе и учења, постоје заједничке методе, али и сваки предмет има своје специфичности. На почетку школске године спроводи се иницијално тестирање на основу исхода и садржаја из претходног разреда.

У току школске године вредновање се врши **сумативно** (наставник процењује знање ученика на крају једне програмске целине и спроводи се стандардизованим мерним инструментима – писменим и усменим проверама знања, есејима, тестовима, што за последицу има кампањско учење оријентисано на оцену), и **формативно** – процену знања током савладавања наставног програма. Резултат формативног вредновања даје повратну информацију и ученику и наставнику о томе које компетенције су добро савладане, а које не. Формативно мерење подразумева прикупљање података о ученичким постигнућима, а најчешће технике су: реализација практичних задатака, посматрање и бележење ученичких активности током наставе, непосредна комуникација између ученика и наставника, итд. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса се исказују и сумативно – бројчаном оценом.

У наредној табели дати су линкови ка документима на основу којих наставници разредне и предметне наставе израђују своје годишње и оперативне планове (основни текст, измене и допуне правилника), као и припреме за рад и на основу којих прате и вреднују постигнућа ученика.

1.разред	Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2017/10/1
2.разред	Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/16/3/20190417
3.разред	Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/3
4.разред	Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/11/1/20230901
5.разред	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/15/2/20240901
6.разред	Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2018/15/2/20240901
7.разред	Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/5/4/20230930
8.разред	Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/pg/ministarstva/pravilnik/2019/11/2

3. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ЦИЉЕВИ НАСТАВЕ ПРЕДМЕТА ОД ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења предмета *математика* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

СВЕТ ОКО НАС

Циљ учења предмета *свет око нас* јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Циљ наставе и учења предмета *Дигитални свет* је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења предмета *музичка култура* је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења предмета *физичко и здравствено васпитање* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе,

ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ЦИЉЕВИ НАСТАВЕ ПРЕДМЕТА ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ учења *Српског језика и књижевности* је да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења *Математике* је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

ФИЗИКА

Циљ учења *Физике* јесте упознавање ученика са природним појавама и основним законима природе, стицање основе научне писмености, оспособљавање за решавање проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, оспособљавање за уочавање и распознавање физичких појава и активно стицање знања о физичким феноменима кроз истраживање, усвајање основа научног метода и усмеравање према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

ХЕМИЈА

Циљ учења *Хемије* је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

БИОЛОГИЈА

Циљ учења *Биологије* је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

ИСТОРИЈА

Циљ учења *Историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења *Географије* је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ учења *Ликовне културе* је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења *Музичке културе* је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења *Физичког и здравственог васпитања* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења *Технике и технологије* је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа преузимаљиво и иницијативно.

СТРАНИ ЈЕЗИК (ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК)

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ учења *Информатике и рачунарства* је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

4. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ПРВОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

ВЕРСКА НАСТАВА ИЛИ ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности Цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета.

Циљ учења програма *грађанско васпитање* је да изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва подстиче развој личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК (ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК)

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ПРВОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

СРПСКИ КАО СТРАНИ ЈЕЗИК

Циљ наставе и учења Српског као страног језика јесте продуктивно овладавање српским језиком и оспособљавање ученика за комуникацију у свакодневним ситуацијама, као и за употребу српског језика у образовне сврхе; овладавање српским језиком у оквиру предвиђених граматичких структура и лексике, као и вештинама писаног и усменог изражавања; коришћење српског језика у комуникацији у различитим областима приватног и друштвеног живота; упознавање елемента српске културе; развијање интересовања за даље учење српског језика у страном животном окружењу.

ВЛАШКИ ГОВОР СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Cilju lu învacatu lu *Vuorba și kultura Vlaha* je și să întarjaskă pućearja dî komunikacîje a lu șkuolarj atît și puoatâ sîngurj și vorbaskă în situacîje dîn tuoatâdzî și în tjemurj dîn strukă (în rîndu ku tjemurlji še îs pusă prîn vuorbă și în fuoarmă dî skris), și kaće aluor identjitet dî etnicitjet și dî kultură și și să kunuoaskă ku elementurlji dî tradicîje, kultură și adeturlji Vlahilor.

РУМУНСКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Obiectivul operațional predării și învățării *limbii române cu elemente ale culturii naționale* este dobândirea de cunoștințe funcționale despre sistemul limbii și despre cultură, să poată să utilizeze limba română la nivelul de bază în comunicare scrisă și orală și să-și formeze o atitudine pozitivă față de alte limbi și culturi, precum și față de propria lor limbă și patrimoniul cultural.

Линк ка Google disc-у где су смештени програми наставе и учења које су наши наставници разредне и предметне наставе планирали да реализују у наредном четворогодишњем периоду:

https://drive.google.com/drive/folders/1CbeiAPsCkZxm_vg4Xd5s4-AiGj1G4Zt6?usp=drive_link

5. ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ ПО РАЗРЕДИМА, СА НАЧИНИМА И ПОСТУПЦИМА ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

ОПШТЕ УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ОД ПЕТОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Концепт и сврха слободних наставних активности

Слободне наставне активности (у даљем тексту СНА), су део плана наставе и учења који школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученици у сваком разреду, од петог до осмог, бирају један од три програма СНА који школа нуди што значи да ће сваки ученик током другог циклуса основног образовања и васпитања похађати четири различита програма. Ученици и њихови родитељи се пре избора упознају са понуђеним програмима на часу одељенског старешине, на родитељском састанку, путем сајта школе, лифлета и др. Одабрани програми СНА су за ученика обавезни а успех се изражава описном оценом и не утиче на општи успех.

Иако се за неке СНА може направити природна веза са одговарајућим обавезним предметима не треба их посматрати као неку врсту њиховог проширивања или продубљивања. У њиховом остваривању наставник се ослања на ученичка и школска и ваншколска знања и искуства. Програми СНА нису намењени само некој групи ученика као што су нпр. ученици који се спремају за такмичење или им је потребна додатна подршка у учењу. Сврха СНА је да допринесу остваривању општих исхода образовања и васпитања, развијању кључних и општих међупредметних компетенција потребним за сналажење у свакодневном животу. Осим тога, подршка су професионалном развоју ученика који на крају основне школе доносе важну одлуку о наставку школовања у контексту новог концепта средње школе у којој се полажу општа и стручна матура. И на крају, мада не мање важно, СНА доприносе бољем упознавању ученика и њиховој сарадњи, јер се остварују у групама састављеним од ученика из различитих одељења.

Програми СНА садрже циљ, компетенције, исходе, теме, кључне појмове садржаја, упутство за дидактичко-методичко остваривање и оцењивање ученика.

Начин остваривања програма и улога наставника

Програми СНА су тако конципирани да фаворизују активност ученика, повезивање њиховог школског и ваншколског искуства, учење путем решавања проблема, сарадњу и тимски рад, као и употребу савремених технологија у образовне сврхе.

Сваки појединачни програм СНА садржи дидактичко-методичко упутство које, заједно са овим општим упутством, даје комплетну слику о природи конкретног програма и његовом остваривању.

Програми СНА реализују се комбиновањем различитих техника рада са ученицима, као што су: презентације, демонстрације, студије случаја, симулације, играње улога, дебате, рад у малим групама, рад на пројектима, гледање и анализа видео прилога, креативне радионице, рад у групи на платформама за учење, повезивање са вршњацима из других школа или држава,

гостовања стручњака, учење у другим установама, посете разним дешавањима, укључивање у акције... Потенцира се самосталност ученика у активном начину учења, а улога наставника је превасходно у томе да уведу ученике у тему, представе им кључне појмове садржаја и подстакну их на активност коју затим усмеравају, прате и вреднују. Уколико је потребно може се користити модификовано кратко предавање које држи наставник или ученик.

Због природе програма и чињенице да се у сваком разреду похађају другачије СНА увођење ученика у тему је изузетно важно. Наставник треба кратко да представи сваку тему користећи разноврсне материјале које је унапред припремио/ла (филмови, слике, приче, новински текстови...), а који имају функцију мотивисања ученика. Избор подстицаја треба да одговара не само теми већ и узрасту ученика. Дobar уводни материјал се препознаје по томе што је код ученика изазвао радозналост, потребу да о томе разговарају, постављају питања, истражују, предлажу...

Концепт СНА не базира се на коришћењу уџбеника који су посебно за њих припремљени. Напротив, ученици се подстичу да користе што различитије изворе информација и да према њима имају критички однос. Циљ је јачати ученике да се ослањају на сопствене снаге, да развијају компетенције за рад са подацима. Иако се очекује да ће се ученици у великој мери ослањати на интернет као брз и лако доступан извор информација, треба их охрабривати да користе и друге изворе као што су књиге, старе фотографије, интервју и др.

Праћење, вредновање и оцењивање

У складу са чланом 61. *Закона о основном образовању и васпитању* и *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању* (члан 7), СНА се описно оцењују (истиче се, добар и задовољава), а оцена не улази у општи успех ученика. То подразумева да наставник континуирано прати активности ученика и њихов напредак у достизању исхода и развоју компетенција.

Имајући у виду концепт програма СНА, исходе и компетенције које треба остварити, односно развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа остварује се на различите начине. Ученици треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати.

Наставници могу да припреме материјале које ће користити за процењивање знања, вештина, ставова, пре и након обраде неке тематске целине ради објективности утврђивања ученичког напретка. Могу се користити и презентације ученика, продукти њиховог рада, писање есеја или резултати на тематским квизовима.

Током школске године наставник пратити и вреднује и друге показатеље напретка као што су нпр. начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како брани своје ставове. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како

једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

Табеларни приказ СНА по разредима од којих ће сваке школске године, Годишњим планом рада, ученицима бити предложено 3 програма:

5. или 6. разред	7. или 8. разред
1. ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА 2. ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I 3. ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ 4. МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ 5. ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ 6. ЧУВАРИ ПРИРОДЕ 7. МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ 8. САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ 9. ШАХ – ВИШЕ ОД ИГРЕ	1. ПРЕДУЗЕТНИШТВО 2. ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС II 3. МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА 4. УМЕТНОСТ 5. ДОМАЋИНСТВО 6. ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

5.1. *Програми слободних наставних активности пети или шести разред*

ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА

Циљ учења слободне наставне активности *Вежбањем до здравља* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Разред	Пети или шести
Годишњи фонд	36 часова

Програм остваривања СНА Вежбањем до здравља налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3vABk?usp=drive_link

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС I

Циљ учења слободне наставне активности *Вредности и врлине као животни компас I* је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Разред	Пети или шести
Годишњи фонд	36 часова

Програм остваривања СНА Вредности и врлине као животни компас I налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3vABk?usp=drive_link

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околини и понаша се у складу са културом безбедности.

Разред	Пети или шести
Годишњи фонд	36

Програм остваривања СНА Животне вештине налази се на линку:
<https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3yABk?usp=drive link>

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности *Медијска писменост* је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.

Разред	Пети или шести
Годишњи фонд	36 часова

Програм остваривања СНА Медијска писменост налази се на линку:
<https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3yABk?usp=drive link>

ЦРТАЊЕ, ВАЈАЊЕ И СЛИКАЊЕ

Циљ учења слободне наставне активности *Цртање, вајање и сликање* је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Разред **Пети или шести**

Годишњи фонд **36 часова**

Програм остваривања СНА Цртање, вајање и сликање налази се на линку:
<https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3yABk?usp=drive link>

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја.

Разред **Пети или шести**

Годишњи фонд часова **36 часова**

Програм остваривања СНА Чувари природе налази се на линку:
<https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3yABk?usp=drive link>

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ

Циљ учења слободне наставне активности *Музиком кроз живот* је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред	Пети или шести
Годишњи фонд	36 часова

Програм остваривања СНА Музиком кроз живот налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3vABk?usp=drive_link

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ

Циљ учења слободне наставне активности *Сачувајмо нашу планету* јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек – природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја.

Разред	Пети или шести
Годишњи фонд	36

Програм остваривања СНА Сачувајмо нашу планету налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3vABk?usp=drive_link

ШАХ -ВИШЕ ОД ИГРЕ

Циљ Циљ наставе и учења слободне наставне активности *Шах - више од игре* је подстицање интелектуалног развоја ученика, емоционалне стабилности и формирања особина личности ради унапређивања образовних постигнућа и сналажења у свакодневном животу.

Разред Пети и шести

Годишњи фонд 36 часова

Програм остваривања СНА Шах – више од игре налази се на линку:
<https://drive.google.com/drive/folders/1VHgrjIvWbFbFlamtDmulXROBhu3yABk?usp=drive link>

5.2. Програми слободних наставних активности седми или осми разред

ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Циљ учења слободне наставне активности *Предузетништво* је да допринесе развоју иновативности и предузимљивости код ученика, способности да се идеје претворе у акцију, способности за тимски рад и коришћење разноврсних извора знања ради бољег разумевања друштвених процеса и појава и преузимања одговорне улоге у савременом друштву.

Разред	Седми или осми
Годишњи фонд часова	36 или 34 часа

Програм остваривања СНА Предузетништво налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive_link

ВРЕДНОСТИ И ВРЛИНЕ КАО ЖИВОТНИ КОМПАС II

Циљ програма је оснаживање личног развоја ученика и подстицање развоја вредности и врлина као главних ослонаца и водича у животу за добробит појединца и друштва, као и развој социјалних вештина значајних за просперитет, физичко и ментално здравље и живот у атмосфери узајамног уважавања и бриге једних за друге.

Разред	Седми или осми
Годишњи фонд часова	36 или 34 часа

Програм остваривања СНА Вредности и врлине као животни компас II налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive_link

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Разред **Седми или осми**

Годишњи фонд часова **36 или 34**

Програм остваривања СНА Моја животна средина налази се на линку:
[https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive link](https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive_link)

УМЕТНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред **Седми или осми**

Годишњи фонд часова **36 или 34**

Програм остваривања СНА Уметност налази се на линку:
[https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive link](https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive_link)

ДОМАЋИНСТВО

Циљ учења слободне наставне активности *Домаћинство* је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Разред **Седми или осми**

Годишњи фонд часова **36 или 34**

Програм остваривања СНА Домаћинство налази се на линку:
[https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive link](https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRI_mJuv3DMENrv_n?usp=drive_link)

ФИЛОЗОФИЈА СА ДЕЦОМ

Циљ учења слободне наставне активности *Филозофија са децом* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће подстаћи и убрзати његов интелектуални развој и унапредити вештине размишљања, закључивања, самосталног, критичког и креативног мишљења.

Разред **Седми или осми**

Годишњи фонд **36 или 34**

Програм остваривања СНА Филозофија са децом налази се на линку:
https://drive.google.com/drive/folders/1REcmSrRfNoKaoRwRl_mJuvc3DMENrv_n?usp=drive_link

6. ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

6.1. Програм допунске наставе

Допунска настава се организује за све ученике:

- који не усвоје потребан минимум захтева за одређени наставни предмет,
- који не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја,
- који наилазе на различите тешкоће у учењу или спорије усвајају знања,
- за ученике који су били одсутни са часова и
- за оне који желе да утврде и прошире своје знање, са циљем разумевања, препознавања и отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Циљ допунске наставе: Надокнађивање пропуштеног градива. Усвајање наставног садржаја који ученици нису усвојили током редовне наставе. Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу. Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја. Пружање помоћи ученицима који су због болести, слабог предзнања или било ког другог разлога нису усвојили одређено наставно градиво.

Задаци наставника: Уочавање ученика који спорије напредују, организација допунског рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење наставе, праћење ученика.

Исходи допунске наставе: Боље разумевање појмова; усвајање основних знања; препознавање и разумевање наставникових инструкција; повезивање градива и примена наученог; поправка оцене.

Вредновање напредовања ученика:

Усмена и писмена провера постигнућа ученика и вођење педагошке документације.

Планирање допунске наставе: Планирање садржаја допунске наставе ће извршити предметни наставници, а према задужењима. Оквирни садржаји налазе се у прилогу оперативних планова сваког наставника и могу бити мењани сваке школске године.

6.2. Програм додатне наставе

Додатном наставом треба да буду обухваћени ученици који:

- постижу изузетне резултате у одговарајућим наставним предметима;
- испољавају посебне склоности и интересовања;
- који су на тестовима способности идентификовани као даровити;
- који су у процесу стицања знања, умења и вештина испољили креативан однос;
- који су на такмичењима и конкурсима постигли запажене резултате.

Циљ додатне наставе: Проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе ради бржег и темељнијег увођења даровитих ученика у свет науке.

Задаци наставника: Уочавање ученика који брже напредују, организација додатног рада (избор садржаја за одређени разред или за одређеног ученика), извођење додатне наставе, праћење ученика:

Исходи додатне наставе: Продубљивање постојећих и стицање нових знања у зависности од индивидуалних потреба, интересовања и способности; подстицање развоја и испољавање креативних потенцијала личности и усмеравање њихових развоја; подстицање развоја самосталности у стицању знања и особљавање за самостално коришћење извора информација; груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада; идентификовање даровитих ученика на основу успеха у школи, интересовањима, способностима, креативности и на основу резултата на тестовима способности.

Вредновање – начин коришћења резултата вредновања:

Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације

Планирање додатне наставе: Планирање садржаја допунске наставе ће извршити предметни наставници, а према задужењима. Оквирни садржаји налазе се у прилогу оперативних планова сваког наставника и могу бити мењани сваке школске године.

Линк ка плановима допунске и додатне наставе:

https://drive.google.com/drive/folders/1CbeiAPsCkZxm_vg4Xd5s4-AiGj1G4Zt6?usp=drive_link

7. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културна и јавна делатност школе обухвата више активности с циљем подизања квалитета рада школе и афирмације ученика и наставника.

Како би рад школе за културну и јавну делатност био што продуктивнији, активности ће бити најављиване и промовисане као и забележене на сајту, фејсбук страници и у Летопису наше школе.

Циљеви програма културних активности:

- подстицање радозналости ученика, развијање љубави према културним остварењима
- подстицање љубави према школи и социјализација деце
- деловање на васпитање и културни развој деце
- неговање естетског укуса и развијање љубави према културним остварењима
- неговање осећаја припадности колективу и васпитање у духу хуманистичких вредности
- промоција школе
- неговање, подстицање, вредновање и самостално креирање културних догађаја
- уважавање различитости
- развијање позитивног односа према културним вредностима
- развијање и неговање сарадње међу ученицима
- неговање националног идентитета, поштовање и неговање традиције и културе српског народа; очување српског језика и традиције
- неговање љубави према ликовном стваралаштву
- развијање љубави према књизи и читању
- неговање љубави према позоришту
- неговање лепе речи, развијање критичког мишљења, размена читалачког искуства
- развијање способности правилног изражавања
- афирмација личности
- подстицање и презентовање личног талента и међусобне подшке
- неговање правих вредности ученика
- неговање тимског рада кроз сценски наступ
- развијање љубави према сценском покрету
- развијање еколошке свести; важност очувања животне средине

Неке од предвиђених активности током школске године које ће бити саставни део Годишњег плана рада школе:

Активности ¹	Време реализације	Носиоци активности	Начин праћења
<ul style="list-style-type: none"> – Активности у претходној школској години – Пријем нове генерације првака – Међународни дан матерњег језика – Европски дан језика – Најбољи ликовни рад у септембру 	септембар	<ul style="list-style-type: none"> учитељи учитељи, наставници српског језика и информатике наставници енглеског и француског језика наставник ликовне културе 	<ul style="list-style-type: none"> летопис Фејсбук страна Школски сајт Фотографије, вести, извештаји, репортаже у електронским и штампаним медијима
<ul style="list-style-type: none"> – Дан школе (приредба, спортски сусрети, изложба цртежа, награде града најуспешнијим ученицима у претходној школској години) – Дечја недеља (пријем првака у Дечји савез, посета Народној библиотеци Бор, радионице Безбедност у саобраћају и Безбедност деце у ванредним ситуацијама) 	октобар	<ul style="list-style-type: none"> учитељи, наставници српског језика, музичке и ликовне културе наставници физичког васпитања учитељи, наставници српског језика, библиотекари Народне библиотеке Бор, полицијски службеници 	<ul style="list-style-type: none"> репортаже у електронским и штампаним медијима

¹ Под активностима подразумевамо: приредбе, презентације, књижевне вечери, квизове, представе, изложбе ликовних радова поводом обележавања значајних датума из школског календара.

<p>–Подсећање на страдање цивила у Другом светском рату</p> <p>–Најбољи ликовни рад у октобру</p>		<p>наставници српског језика и историје, учитељи</p> <p>наставник ликовне културе</p>	
<p>–Обележавање Вукове недеље (квиз)</p> <p>–Дан примирја у Првом светском рату</p> <p>–Подршка у учењу (предавање о методама учења)</p> <p>—Најбољи ликовни рад у новембру</p>	<p>новембар</p>	<p>учитељи, наставници српског језика</p> <p>наставници историје</p> <p>педагог и психолог школе</p> <p>наставник ликовне културе</p>	<p>Израда табеле тренутних успеха и и збирне на крају године, израда колажа</p>
<p>– Улица дечјег осмеха (продајна изложба ученичких радова у центру града)</p> <p>–Најбољи ликовни рад у децембру</p>	<p>децембар</p>	<p>учитељи, наставници српског језика</p> <p>наставник ликовне културе</p>	
<p>– Обележавање Светог Саве, школске славе (приредба, изложба радова)</p> <p>– Еко свест: сакупљање рециклабилног отпада и учешће на такмичењима</p>	<p>јануар</p>	<p>учитељи, наставници српског језика, музичке и ликовне културе, вероучитељ, наставник историје</p> <p>учитељи, наставници биологије</p>	

<p>–Најбољи ликовни рад у јануару</p>		<p>наставник ликовне културе</p>	
<p>– Дан љубави (најлепши љубавни стихови наших дечјих песника, прве љубави песника, изложба <i>љубав некад и сад</i>)</p> <p>–Превенција вршњачког насиља у стварном и виртуелном окружењу (радионице)</p> <p>–Најбољи ликовни рад у фебруару</p>	<p>фебруар</p>	<p>учитељи, наставници српског језика, музичке и ликовне културе</p> <p>педагог и психолог школе, полицијски службеници</p> <p>наставник ликовне културе</p>	
<p>– Радионица <i>Лепота различитости</i></p> <p>–Пријемни без грешке (анализа пробног завршног испита)</p> <p>–Франкофонија</p> <p>–Најбољи ликовни рад у марту</p>	<p>март</p>	<p>учитељи, наставници српског језика, библиотекари Народне библиотеке Бор</p> <p>наставници српског језика, математике и изборних предмета</p> <p>наставници француског језика и музичке културе</p> <p>наставник ликовне културе</p>	

<p>– Ускрс (изложба радова)</p> <p>– Радионица <i>Интернационално пријатељство, студијска путовања</i></p> <p>–Размена идеја и искустава (огледни и угледни часови у школи)</p> <p>–Најбољи ликовни рад у априлу</p>	<p>април</p>	<p>учитељи, наставници</p> <p>наставници и учитељи школе у пројектима</p> <p>наставници и учитељи школе</p> <p>наставник ликовне културе</p>	
<p>–Радионица <i>Здраво растимо</i></p> <p>–Успеси ученика на такмичењима, конкурсима (сумирање резултата)</p> <p>–Свечана подела Вукових и Доситејевих диплома ученицима, проглашење ученика, спортисте и спортисткиње генерације</p> <p>–Најбољи ликовни рад у мају/јуну</p>	<p>мај, јун</p>	<p>одељењске старешине и проф. физичког и здравственог васпитања</p> <p>наставници информатике, учитељи и наставници, разредне старешине, директор школе</p> <p>наставник ликовне културе</p>	

Напомена: Сви успеси ученика и њихових ментора на такмичењима, смотрема и конкурсима се редовно објављују током године на Фејсбук страници школе, школском сајту и убацују у јединствену базу података за актуелну годину.

**8. ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ 1–8.
РАЗРЕД**

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљеви и исходи

Циљ: Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Концепција физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству наставних и ваннаставних организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља кроз достизање исхода и стандарда овог васпитно-образовног подручја.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли у предмету физичко и здравствено васпитање, и учешћем у обавезним физичким активностима (5 и 6 разред). Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика у три предметне области:

- физичке способности,
- моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине и
- физичка и здравствена култура.

Они омогућавају да се циљ овог предмета достигне у складу са предметним и међупредметним компетенцијама и стандардима постигнућа. Исходи не прописују структуру, садржаје и организацију наставе, као ни критеријуме и начин вредновања ученичких постигнућа.

Настава физичког и здравственог васпитања усмерена је према индивидуалним разликама ученика, које се узимају као критеријум у диференцираном приступу, па самим тим неопходно је упутити ученика или групу ученика, на олакшане или проширене садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада.

Обавезни организациони облици рада:

А. часови физичког и здравственог васпитања;

А1. обавезне физичке активности ученика у 5 и 6 разреду;

Остали облици рада (ванчасовне и ваншколске активности):

Б. слободне активности – секције,

В. недеља школског спорта,

Г. активности у природи (кросеви, зимовање, летовање - камповање...),

Д. школска и ваншколска такмичења

Ђ. корективно-педагошки рад.

Још од самог оснивања у школи се негује богат спортски живот. Свесни да спорт има незаменљиву улогу у развоју личности и превенцији насиља, малолетничке деликвенције и наркоманије. Школа активно учествује у свим такмичењима која организује Савез за школски спорт, чему претходе такмичења на нивоу школе.

У жељи да се настави традиција добрих резултата, начини искорак у погледу организације спортских активности у школи и да се нашим ученицима пружи могућност активног бављења спортом, успоставили смо сарадњу са спортским клубовима који препознају значај укључивања ученика у спорт. Њихови лиценцирани тренери ће у сарадњи са нашим наставницима физичког васпитања, организовати бесплатне спортске садржаје у нашој школи. Они су конципирана тако да задовољи потребе свих ученика.

Циљеви:

- задовољење примарних мотива ученика за кретањем, игром и такмичењем.
- подстицање потребе ученика за личном афирмацијом и групном идентификацијом.
- развијање потребе за стваралаштвом у смеру спортско-техничких и тактичких достигнућа

и доживљавању личног учинка у изабраној спортској грани.

- примена стеченог знања у систему школских спортских такмичења,
- развој и усавршавање моторичких способности,
- формирање морално-вољних квалитета личности,
- стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом изабране спортске гране,
- усвајање етичких вредности: поштовање партнера – противника,
- правила такмичења и фер плеја

НЕДЕЉА ШКОЛСКОГ СПОРТА

Циљ

- Циљ школског спорта јесте да разноврсним моторичким активностима, у повезаности са

осталим васпитно-образовним подручјима допринесе свестраном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, усавршавању и примени моторичких умења.

Исходи

- Ученици су стекли умења, знања и навике за свакодневни живот и рад.
- Ученици су у стању да морално-вољне квалитете личности искажу у даљем раду;
- Ученици лакше ступају у социјалне интеракције
- Ученици се креативно изражавају;
- Ученици развијају позитивну слику о себи
- Ученици су сензибилисани за самостално вежбање и
- Надарени ученици су усмерени се даље баве спортом.

Начин праћења напредовање ученика од стране наставника:

Самооцењивање (самопроцена), оцењивање од стране наставника, самоконтрола и провера ученика помоћу табела датих за проверу својих способности, праћење и

евидентирање ученика за све садржаје везане за ван наставне активности, секције, такмичења (како , школских тако и клупских, јавни наступи...)

Међупредметна корелација:

Музичка култура: музичко покретне игре, јавни наступи – приредбе, као и Техничко и информатичко образовање, Ликовна култура, Српски језик, Математика, Физика, Географија који су једнако заступљени на часвима физичког васпитања, Тематским планирањем у оквиру редовне наставе и ваннаставних активности.

Спортски садржаји

Активност	Разред	Место реализације	Клуб-партнер
Атлетика - секција	1 - 8	велика фискултурна сала, школско двориште, стадион	Атлетски Клуб Бор
Фудбал - секција	1 - 8	велика фискултурна сала, школско двориште	ФКБор, Мали фудбал
Рукомет - секција	3 - 8	велика фискултурна сала, спортска дворана	РК Бор, РК Борско језеро
Кошарка - секција	3 - 8	велика фискултурна сала, спортска дворана	КК Баскет Бор, КК Бор
Одбојка - секција	3 - 8	велика фискултурна сала, спортска дворана	ОК Бор
Стони тенис - секција	3 - 8	спортска дворана	СТК Бор
Стрељачка - секција	3 - 8	стрељана	СК Бор

Слободни садржаји

Назив	Време реализације	Место реализације	Учесници	Реализатори	Садржај
Крос РТС-а	септембар – мај	школско двориште	сви ученици од 5 до 8. разреда	Актив наставника физичког васпитања	кружна трка дефинисана јединственим правилима
Спортски дан - Дан школе	почетак октобра	адекватан школски простор зависно од активности	сви ученици од 5 до 8. разреда	Актив наставника физичког васпитања у сарадњи са свим осталим наставницима	спортске игре, шах, традиционална надметања
Ревизијална одбојкашка утакмица (ученици - наставници)	новембар – мај	велика физкултурна сала	репрезентација школе	Актив наставника физ.вас. и осталим наставницима	фудбалска, кошаркашка, рукометна или одбојкашка утакмица
Светски дан здравља, кретање за здравље Пролећне радости	април – мај	адекватан школски простор зависно од активности	сви ученици од 5 до 8. разреда	Актив наставника физичког васпитања учитеља	занимљиви полигони, елементарне игре и шах, пешачке туре
			сви ученици од 1 до 8. разреда	Актив наставника физичког васпитања	спортске игре и шах, пешачке туре
Спортска такмичења	током читаве школске године	велика физкултурна сала или школско двориште	сви ученици од 3 до 8. разреда	Актив наставника физичког васпитања, учитеља	атлетика, полигони спретности, стони тенис, рукомет, кошарка, одбојка, мали фудбал, стрелаштво, пливање
Излети – екскурзије Летовање – зимовање:	током читаве школске године	у ближој околини: Борски и Зајечарски Округ.	сви ученици од 1 до 8. разреда	Актив наставника физичког васпитања, учитеља	планинарење, скијање, клизање; летовања-камповања, излети (једнодневни, вишедневни)

ПРОГРАМ РАДА КОШАРКАШКЕ СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање - Кошарка
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
Разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.б	Теме	Број часова за тему
1.	Основни принципи кошарке	1
2.	Кошаркашки став	2
3.	Додавање	2
4.	Дриблинг	2
5.	Шут	4
6.	Одбрана	5
7.	Напад	5
8.	Игра	15
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ПРОГРАМ РАДА ОДБОЈКАШКЕ СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање - Одбојка
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
Разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.бр	Теме	Број часова за тему
1.	Основни принципи одбојке	1
2.	Основни став	2
3.	Одбијање лопте прстима и чекићем	5
4.	Серве	4
5.	Смеч	3
6.	Блок	3
7.	Напад – одбрана	5
8.	Игра	13
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ПРОГРАМ РАДА ФУДБАЛСКЕ СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање - Фудбал
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
Разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.бр	Теме	Број часова за тему
1.	Основни принципи фудбала	1
2.	Основни став	2
3.	Додавање	3
4.	Дриблинг	2
5.	Шут	5
6.	Одбрана	5
7.	Напад	6
8.	Игра	12
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ПРОГРАМ РАДА РУКОМЕТНЕ СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање - Рукомет
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.бр	Теме	Број часова за тему
1.	Основни принципи Рукомета	1
2.	Кошаркашки став	1
3.	Додавање	5
4.	Дриблинг	2
5.	Шут	6
6.	Одбрана	6
7.	Напад	4
8.	Игра	11
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ПРОГРАМ РАДА СТОНИ ТЕНИС СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање – Стони тенис
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
Разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основни принципи стоног тениса	1
2.	Бекенд удараца и одбрану од истог	4
3.	Форхенд удараца и одбрану од истог	6
4.	Серве	5
5.	Контра напад	3
6.	Игра	17
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ПРОГРАМ РАДА СТРЕЉАШТВО СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање - Стрељаштво
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
Разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основни принципи стрељаштва	1
2.	Основни став у гађању ваздушном пушком	2
3.	Увезбавање става, пуњење, основно пуцање	2
4.	Пуцање у мету, техника дисања, опуштања	2
5.	Гађање	4
6.	Слободно испуцавање	25
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ПРОГРАМ РАДА ШАХ СЕКЦИЈЕ

Предмет		Физичко и здрав. васпитање - Стрељаштво
Наставник		Актив наставника физичког васпитања
Разред		Пети, шести, седми и осми
Ред.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основни начела шаха	3
2.	Материјалне вредности	6
3.	Шаховска отварања	4
4.	Стратегија, тактика отварања	4
5.	Завршница	6
6.	Игра , симултанка	13
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

9. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

ПРЕВЕНЦИЈА		
Облици рада и садржај	Носиоци активности	Време
а)РАД СА УЧЕНИЦИМА		
-Информисање новоуписаних ученика о постојању Тима за заштиту ученика од насиља	ОС	Септембар месец,током године.
-Припрема групе ученика за учешће у вршњачкој медијацији	Психолог	Октобар и Новембар
-Анкетирање ученика(у сврху праћења појаве могућег насиља)	ТИМ и ОС	Током године
-Подела флајера ученицима и упознавање са основним информацијама везаним за појам злостављања	ОС	Октобар месец
-Организовање трибина	Спољни сарадници	Током године
-Психолошке радионице	Психолог	Током године
-Едукација ученика од првог до осмог разреда кроз радионице(у оквиру ЧОС-ова,наставе	ОС,наставници ГВ	Током године
Едукација ученика о ненасиљу у оквиру часова редовне наставе -Света око нас 1.раз. “Задовољавање својих потреба и осећања уважавајући и осећања других“;Школа-вршњаци(групације људи у окружењу и моје место у њима“; „Дечја права“. 2.раз. “Правила понашања у групи(правила и одговорност припадника у групи“	Учитељи,предметни наставници	Током године

<p><u>Природе и друштва:</u></p> <p>3.раз.Права,обавезе и дечја одговорност“</p> <p>4.раз.“Наша права и обавезе-неговање идентитета и уграђивање у светску културну баштину“;“Ми смо деца једног света“;“Одговоран однос према себи и другима“</p>		
<p>Облици рада и садржај</p>	<p>Носиоци активности</p>	<p>Време</p>
<p><u>Историје</u></p> <p><u>Од 5.разреда до 8. разреда.</u></p> <p>Насиље током историје кроз ратове</p> <p>-Освајање Цариграда(ИВ крсташки рат)-насиље над православним становништвом</p> <p>-Османска освајања Балкана-сурово покоривање и подчињавање хришћанске раје(пример:“данак у крви“).</p> <p>7.раз.-Освајање Средње и Јужне Америке од стране сурових шпанских конкистадора(Пизаро,Кортес)-уништење древних индијанских култура(Маје,Инке,Астеци)</p> <p>-почетак афричког ропства на америчком континенту 16 и 17 век)</p> <p>-Османска власт-насиље над покретним становништвом на Балкану(набијање на колац,зостављање жена и девојака,зулуми харачлија...)</p> <p>-Буржоаске револуције-борба за власт,уништавање феудалног поретка пример Француска,употреба гиљотине-ликвидација припадника аристократије</p> <p>8.раз. Велики рат(Први светски рат)страдање цивилног становништва,одмазда,концентрациони логори(пример:Србија“земља смрти“),Джон Рид)</p>		

<p>-Други светски рат-терор фашиста и нациста над цивилним становништвом, посебно над јеврејима и словенским становништвом</p> <p>-геноцид, холокауст, логори смрти-концентрациони логори(Аушвиц, Дахау, Бухенвалд, Матхаузен)</p> <p>-геноцид над Србима у усташкој држави НДХ-логор Јасеновац.</p> <p>Политичко насиље у послератној Југославији:</p> <p>-обрачун са присталицама четничког покрета, сарадницима окупатора, припадницима буржоазије...</p> <p>-обрачун са присталицама ИБ-Голи оток.</p>		
--	--	--

ПРЕВЕНЦИЈА		
Облици рада и садржај	Носиоци активности	Време
Рад са ученицима		
<p>Српског језика и књижевности</p> <p>7. раз.“Крвава бајка“;“Дневник Ане Франк“(дела са тематиком из другог светског рата када је насиље било посебно изражено.</p> <p>8. раз. Језичка култура-Расправа-тема о насиљу „Насиље некад и сад“</p>		
ПРЕВЕНЦИЈА		
Облици рада и садржај	Носиоци активности	Време
Б)РАД СА ЗАПОСЛЕНИМА У ШКОЛИ		
<p>-Индивидуални разговори са ученицима</p> <p>-Брига о деци(ланац одговорности, анализа</p>	ОС, стручни сарадници, Тим	Током године

безбедности,процена могућности за побољшање безбедности)		
в) РАД СА РОДИТЕЉИМА		
-Сарадња са Саветом родитеља	Тим	Септембар месец
-Упознавање родитеља са Програмом заштите ученика од насиља путем родитељских састанака и упознавање родитеља са Протоколом	ОС	Током године
-Израда и подела брошура-флајера за родитеље	Тим	Децембар месец
-Индивидуални разговори са родитељима	ОС,стручни сарадници,Тим	Током године
--Успостављање комуникације Тим,родитељ,Центар за социјални рад и друге надлежне службе - Едукација родитеља на тему вршњачког насиља (предавање)	Тим,ОС,педагог,психолог	Током године
ИНТЕРВЕНЦИЈА		
Облици рада и садржај	Носиоци активности	Време
А) РАД СА УЧЕНИЦИМА		
-Индивидуални разговори у циљу прикупљања информација -разговори у циљу смиривања ситуације и услова	-представник Тима,ОС,педагог,психолог	Током године
_Корективан рад индивидуално или са групом ученика(едукативне радионице)	Представник Тима,ОС,педагог,психолог	Током године
Б) РАД СА ЗАПОСЛЕНИМА У ШКОЛИ		

-Све врсте информисања везаних за ученике појединце,за наставнике,родитеље,стручне сараднике у школи и ван ње.	Тим	Током године
-Индивидуални разговори са наставницима и свим осталим запосленим у школи,давање смерница,упутстава...	Тим	Током године
-Укључивање у поједине активности тима као и активности интервенције због насиља	Тим,наставници,сарадници	Током године
в) РАД СА РОДИТЕЉИМА		
-Индивидуални разговори са родитељима	Представник Тима,ОС,педагог,психолог	Током године
-Пружање помоћи у повезивању са посебним организацијама и праћење ефеката	Представник тима,ОС,педагог,психолог	Током године
г)РАД СА СТРУЧНИМ СЛУЖБАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА ВАН ШКОЛЕ		
-Контактирање,саветодавни рад,обавештавање	Тим	Током године
-Сарадња у случају тежих облика насиља,праћење ефеката	Тим	Током године
Д)ПЕДАГОШКА ДОКУМЕНТАЦИЈА		
-Протокол,План рада,записници стручних органа школе	Тим,психолог,педагог	Септембар
-Израда анкета,упитника,анализа... -Флајери,брошуре,видео прикази резултата истраживања	Тим,педагог,психолог	Током године
-Вођење евиденције о индивидуалном раду са ученицима,родитељима,сарадницима..	Тим	Током године

-Евиденција сарадње са институцијама ван школе	Тим	Током године
-Писање извештаја о раду тима и реализацији програма заштите ученика од насиља	Тим	Јуни месец

10. ПРОГРАМ ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

Ваннаставне активности су облик активности које школа планира, организује, остварује и вреднује ради достизања циљева образовања и васпитања и развоја компетенција, а које ученици самостално и добровољно бирају. Оне су прилика да се ученици, без притиска оцена, додатно образују и развијају. Због своје форме оне пружају наставницима могућност да упознају и задовоље потребе и интересовања ученика, али и више од тога да побуде њихова интересовања.

Ваннаставне активности су „огледало школе“ и поуздан показатељ квалитета установе. При избору школе родитељи би требало да се руководе и информацијама које су добили о ваннаставним активностима. Њихов циљ је да њихова деца што квалитетније проводе време после наставе у условима који су контролисани, безбедни, без захтева за додатним путовањем и трошковима.

Принципи ваннаставних активности:

Ради осигурања квалитета ваннаставних активности потребно је, приликом планирања и остваривања ваннаставних активности, придржавати се правила која се могу назвати и принципима. Програми ваннаставних активности треба да буду:

СВЕОБУХВАТНИ – односе се на све ученике независно од школског успеха, пола, материјалног статуса, оцене из владања и треба да допринесу бољој укључености и прихваћености ученика без сегрегације. Ту се мисли и на ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и на даровите ученике.

ИНТЕГРАЛНИ – саставни су део школског живота, видљиви су у школским документима, распореду рада школе, холу школе, ФБ страници школе, сајту школе.

КОНТИНУИРАНИ – у складу са бројем часова предвиђеним за ту ваннаставну активност остварују се континуирано, а не само поводом неких датума, јубилеја, прослава. То не значи нужно да ће ученици сваке недеље имати час ваннаставних активности већ се планирањем активности планира и начин и динамика реализације.

ПРИЛАГОДЉИВИ – не понављају се стално исти програми, (нису анахрони), креирају се нови који могу бити слични али су прилагођени новом контексту, новим генерацијама, новим технологијама. Ученици могу да учествују у њиховом креирању и планирању што омогућава да увек буду прилагођени њиховим потребама.

РАЗНОВРСНИ – задовољавају различите потребе и интересовања ученика. Разноврсни су по форми, садржају и начину остваривања.

ФЛЕКСИБИЛНИ – што се препознаје у различитим сегментима као што су: динамика рада - јер не мора да буде сваке недеље једнак број часова; број наставника - јер неку ваннаставну активност могу да остварују два или више наставника; место остваривања - може бити у учионици, дворишту или негде ван школе уз сагласност родитеља; састав ученика - могу бити ученици једног одељења, разреда, више разреда; спољни сарадници - могу бити родитељи, баке, деке, бивши ученици, угледни појединци, представници институција.

Први циклус основног образовања и васпитања (од I до IV разреда основне школе)

Тежиште ваннаставних активности у овом периоду је на социјализацији, психомоторном развоју ученика, упознавању сопствених мисли и осећања и њиховом изражавању (посебно креативном), упознавању окружења по моделу предмета Свет око нас (од познатог ка мање познатом, од локалног ка глобалном). Доминирају активности које се остварују кроз игру, покрет и креативне захтеве. Ваннаставне активности се спроводе уз значајну помоћ и подршку наставника.

У првом циклусу образовања и васпитања ваннаставне активности које могу бити реализоване у нашој школи су:

СЕКЦИЈЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ
· Рецитаторска секција
· Фолклорна секција
· Ликовна секција
· Покази шта знаш - секција

Годишњим планом рада биће планиране активности за текућу школску годину, а ученици и родитељи ће о томе бити благовремено обавештени, постером и објавом на ФБ страници и сајту школе.

Планови ваннаставних активности у првом циклусу образовања и васпитања

Ваннаставна активност: **РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА.**

Фонд часова: **36.**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 1., 2., 3. и 4. разреда основне школе.

Циљ: Развијање љубави према позоришту, драми и осталим облицима уметничког изражавања

Задаци:

- развијање љубави према матерњем језику
- унапређење културе изражавања и правилног изговора језика

Разред	Тема	Годишњи фонд часова	Продукти
1 – 4.	1. ортоепија	6	- Приредбе - Јавни часови - Такмичења - Фотографије
	2. изражајно читање	7	
	3. изражајно казивање	6	
	4. рецитовање	8	
	5. драматизација	9	
	Укупно:	36	

Ваннаставна активност: **ЛИКОВНА СЕКЦИЈА.**

Фонд часова: **36.**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 1., 2., 3. и 4. разреда основне школе.

Циљ: Развијање љубави према ликовном стваралаштву и овладавање визуелним вештинама и њиховом спознајом кроз: цртање, сликање, вајање

Задаци:

- Радост стварања и развијање стваралачког и креативног мишљења; Учење основних ликовних елемената и техника кроз игру, употребу материјала (цртање, сликање, графика, вајање); Развијање односа поштовања према природи и природним материјалима

Разред	Тема	Годишњи фонд часова	Продукти
1 – 4.	1. Увод у секцију, резултати, евалуација	2	- Ликовне изложбе - Конкурси - Такмичења - Школски пројекти: Дани науке и Дани пролећа - Нова година, Свети Сава
	2. Сликарски материјали и технике	20	
	3. Линија, површина, волумен, боја, простор	14	
	Укупно:	36	

Ваннаставна активност: **ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА.**

Фонд часова: **36.**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 1., 2., 3. и 4. разреда основне школе.

Циљ: Увођење ученика у свет традиције и очување културне баштине. У оквиру секције ученици се упознају са кореографијама и свим битним елементима фолклора као што су народна ношња, народна музика, обичаји из Источне Србије. Фолклорна секција има улог да утиче на свестрани развој ученика.

Задаци:

- Ученицима ће бити пружена могућност да се уметнички изразе кроз игру, песму и покрет. Чланови секције ће редовно учествовати на уредбама у школи, фестивалима и такмичењима.

Разред	Тема	Годишњи фонд часова	Продукти
1 – 4.	1. Влашке игре	13	- Фестивали - Такмичења - Дан школе - Нова година, Свети Сава
	2. Српске игре	13	
	3. Припреме и учешће на приредбама	10	
	Укупно:	36	

Ваннаставна активност: **ПОКАЖИ ШТА ЗНАШ - СЕКЦИЈА.**

Фонд часова: **36.**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 1., 2., 3. и 4. разреда основне школе.

Циљ:

- развијање индивидуалности, слободе изражавања, кроз разне креативне садржаје и задовољење различитих интересовања ученика (рецитовање, глума, музичко и ликовно стваралаштво)
- подстицање активног учешћа у свим културним активностима школе у складу са способностима и склоностима
- неговање сарадничких односа и тимског рада и социјализација ученика
- адекватно коришћење слободног времена

Исходи:

- Јасно и изражајно изговара речи и реченице
- Гласом изражава осећања
- Користи различите материјале и уклапа делове у целину
- Проналази и користи текстове и фотографијаа за израду тематских целина
- Игра уз музику одговарајућим покретима

Редни број теме	Тема	Годишњи фонд часова
1.	Годишња доба	4
2.	Дечија недеља	3
3.	Екологија	6
4.	Значајне личности наше прошлости	4
5.	Радујемо се празницима	6
6.	Дечија штампа	2
7.	Ритмичке игре	4
8.	Рецитујемо и глумимо	4
9.	Пишемо причу, песму	2
10.	Мали оркестар	1
	Укупно:	36

Други циклус основног образовања и васпитања (од V до VIII разреда основне школе)

Тежиште ваннаставних активности у овом периоду је на интелектуалном, емоционалном, моралном, физичком и социјалном развоју ученика посебно кроз дружење, пријатељство. Доминирају заједничке активности које траже сарадњу, толеранцију, поштовање различитости. Активности пред ученике постављају различите интелектуалне захтеве (вербалне, нумеричке, спацијалне...), промишљање и делање у области одрживог развоја, солидарности, интеркултурализма, националне и светске културне баштине и коришћење ИКТ-а. Посебно су значајне све активности које доприносе изградњи нулте толеранције на сваки вид насиља. Ваннаставне активности се спроводе уз делимичну помоћ и подршку наставника и потенцирање самосталности ученика.

У другом циклусу образовања и васпитања ваннаставне активности које могу бити реализоване у нашој школи су:

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ У ДРУГОМ ЦИКЛУСУ
1. Уређење школског простора (унутрашњег и спољашњег)
2. Представљање школе (конкурс за најбољу ПП презентацију своје школе, филмић о школи)
3. Представи се (приредбе, изложбе и сл.)
4. Школски биоскоп
5. Едукуј се– Финансијска писменост
6. Спортске активности – секције коју могу бити мењане на годишњем нивоу.
7. Секције у другом циклусу- које се мењају годишњим планом рада.

Годишњим планом рада биће планиране активности за текућу школску годину, а ученици и родитељи ће о томе бити благовремено обавештени, постером и објавом на ФБ страници и сајту школе.

Планови ваннаставних активности у другом циклусу образовања и васпитања

Ваннаставна активност: **УРЕЂЕЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОСТОРА.**

Фонд часова: **36.**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Глобални план

Циљ: Подстицање одговорног односа према животnoj средини уређивањем школског простора

Активности: Организација и практична реализација уређења два дела школског простора унутрашњег и спољашњег.

Динамика активности: У сваком полугодишту по 18 часова који су подељени у три групе активности.

За време прве активности од 6 часова ради се избор дела простора који ће бити уређен и припрема за реализацију практичног дела активности. У првом полугодишту унутрашњи а у другом полугодишту спољашњи део школског простора.

Практична реализација активности траје по 8 часова у оквиру којих би требало уредити изабрани део школског простора.

Последња 4 часа у сваком полугодишту би требало да буде анализа спроведене активности (шта смо добро урадили а шта је могло боље, израда фотографија и писање чланка за ФБ страницу школе и сајт школе...).

Очекивани исходи

На крају ваннаставне активности ученик ће бити у стању да:

- препозна део простора који ученици уз адекватну помоћ могу уредити;
- направи план реализације активности;
- предложи правила рада групе и придржава их се;
- процени рад групе; дискутује аргументима;
- напише кратак извештај са реализоване активности;
- фотографијама прикаже простор пре и после уређења;

Ваннаставна активност: **ПРЕДСТАВЉАЊЕ ШКОЛЕ** (Конкурс за најбољу ПП презентацију своје школе, Филмић о школи)

Фонд часова: **36**.

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Глобални план

Циљ: Подстицање интелектуалног развоја кроз развој стваралачког мишљења и стваралаштва, целоживотног учења, комуникације и сл..)

Активности: Учење и усавршавање израде ПП презентација. Учествовање на конкурс за најбољу ПП презентацију своје школе. Учење и прављење малог филма о нашој школи.

Динамика активности: У сваком полугодишту по 18 часова.

У првом полугодишту за време прве активности од 8 часова ради се учење и усавршавање израде ПП презентација. Следећих 8 часова ради се самостална израда ПП презентације школе. Последња 2 часа заједнички бирамо најбоље 3 презентације од којих би ученици и родитељи заједно требало да изаберу једну најбољу.

У другом полугодишту за време прве активности од 6 часова ради се учење прављења малог филма (уз сарадњу сарадника који познаје активности снимања и представљања снимљеног материјала). Следећих 10 часова ради се планирање и снимање филмића о школи и постављање на ФБ страну школе и сајт школе. Последња 2 часа анализирамо рад у овој школској години.

Очекивани исходи

На крају ваннаставне активности ученик ће бити у стању да:

- направи план израде ПП презентације школе;
- направи ПП презентацију школе;
- предложи правила рада групе (при изради филмића о школи), сарађује и придржава их се;
- учествује у снимању филмића о школи;
- напише кратак извештај са реализованих активности;
- предложи измену неког дела активности за наредну годину;

Ваннаставна активност: **ПРЕДСТАВИ СЕ** (приредбе, изложбе, писање, певање и сл.)

Фонд часова: **36**.

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Глобални план

Циљ: Подршка и подстицање развоја личног идентитета кроз различите облике изражавања

Активности: Континуирано, током целе године, учење и рад на скечу, драмском приказу, писању сценарија и учествовање у сценском наступу. Такође изражавање кроз цртање и (или) певање.

Динамика активности: У оквиру школске године 36 часова.

Прва два часа ради се планирање активности, заједно са ученицима. Једна важна карактеристика ове активности је подстицање самосталности ученика и подршка њиховим жељама. Треба их само упутити које активности треба спровести и до којих исхода доћи а онда заједно са њима изабрати стратегију рада. Не мора бити један час недељно, али је важно да чланови ове ваннаставне активности увек имају чиме да се представе.

Очекивани исходи

На крају ваннаставне активности ученик ће бити у стању да:

- предложи план активности за ову ваннаставна активност;
- напише кратак сценарио по избору;
- научи текст за скеч и учествује у његовом представљању;
- предложи тему за изложбу;
- учествује у постављању изложбе;
- процени рад групе; дискутује аргументима.

Ваннаставна активност: ШКОЛСКИ БИОСКОП

Фонд часова: 36.

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Глобални план

Циљ: Подстицање моралног, емоционалног и социјалног развоја. Подршка интеркултуралности и мултикултуралности.

Активности: Ученицима се прикаже филм. Након филма се дискутује о истом и изводе општи закључци. Могу се организовати дебате, истицати најважније поруке филма и сл.

Динамика активности: У оквиру школске године 36 часова.

Прва два часа ради се планирање активности, и избор филмова заједно са ученицима. Треба изабрати 8 филмова који су различите тематике и који су прилагођени њиховом узрасту. По 4 часа треба посветити сваком филму (гледање, дискутовање, закључци). Последња два часа истаћи поруке које требамо запамтити из свих погледаних филмова. И из филмова се учи.

Очекивани исходи

На крају ваннаставне активности ученик ће бити у стању да:

- кратко преприча филм;
- истакне важне поруке филма;
- дискутује аргументима о одгледаном филму;
- упореди одгледане филмове;
- напише препоруке за гледање неког филма.

Ваннаставна активност: **ЕДУКУЈ СЕ**– Финансијска писменост

Фонд часова: **36**.

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Глобални план

Циљ: Развијање финансијске писмености ученика.

Активности: Ученици би кроз пет тема требало да савладају основе финансијске писмености и да то прикажу кроз неку заједничку анализу или пројекат

Динамика активности: У оквиру школске године 36 часова.

Прва два часа 1.тема: Појам и значај финансијске писмености.

Следеће три теме се реализују по 8 часова и то су:

2.тема: Планирање и управљање финансијама

3.тема: Новац и трансакције

4.тема: Штедња, осигурање и инвестиције

Пета тема Финансијски ризици се реализује у оквиру 2 часа.

Последњих 8 часова је намењено изради и учествовању у пројектима и анализи наученог.

Динамику активности може сам наставник испланирати Годишњим планом рада,

Очекивани исходи

На крају ваннаставне активности ученик ће бити у стању да:

- наведе и кратко објасни основне финансијске појмове;
- направи финансијски план за реализацију конкретне активности;
- разуме потребе планирања кућног буџета и направи план за задати буџет;
- донесе одлуку о куповини на основу релевантних информација;
- схвати важност и открије могућности штедње;
- разуме значај осигурања;
- се информира о финансијским ризицима приликом доношења одлука.

Ваннаставна активност: **СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ.**

У тачки 8. овог школског програма представљене су све спортске и спортско –рекреативне активности наше школе.

Ваннаставна активност:

СЕКЦИЈЕ У ДРУГОМ ЦИКЛУСУ
· Лингвистичка секција
· Рецитаторска секција
· Новинарска секција
· Моделарска секција
· Шта знаш о саобраћају-секција
· Ликовно стваралаштво
· Хор и оркестар
· Секција енглеског језика
· Секција француског језика

ЛИНГВИСТИЧКА СЕКЦИЈА.

Циљеви и задаци секције

1. Употпуњавање и продубљивање знања о језику с посебним освртом на српски језик.
2. Неговање свести о важности темељног познавања српског језика и књижевности.
3. Мотивисање ученика да заволе језик и истраживачки однос према њему.
4. Функционално повезивање градива из програма са непосредном језичком праксом, са грешкама у писаној комуникацији, како би се сагледала његова употребна вредност и практична примена.
5. Побољшање писмености и утицање на свест ученика о важности и неопходности примене правила ради постизања уређености, прегледности и јасности у писању и још ширег доприноса очувању нашег језика.
6. Оспособљавање ученика за критичко и логичко мишљење и закључивање.

7. Упознавање ученика са техникама научноистраживачког рада и начинима организовања, повезивања, анализирања и представљања прикупљених података.
8. Унапређење вештина уређивања текста и представљања резултата.
9. Оспособљавање ученика за формалну онлајн комуникацију (писање и слање имејл порука) и коришћење многих дигиталних алата у служби учења (прављење Гугл упитника, ПП презентација, видео-презентација...).
10. Развијање смисла за рад и добру организацију рада и у онлајн окружењу.
11. Подстицање упорности и стрпљивости у самосталном и заједничком раду; спремности на сарадњу и међусобно помагање у решавању задатака.
12. Развијање жеље за новим сазнањима, за самосталним истраживањима у оквиру појединих језичких области.
13. Навикавање ученика на тимски рад, на поделу задатака и усаглашавање личних и заједничких циљева током истраживачког рада.

ПЛАН РАДА ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

Начин остваривања: 1 час недељно; 36 часова годишње

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ	АКТИВНОСТИ
СЕПТЕМБАР	1.	Формирање лингвистичке секције (стари и нови чланови)
	2.	Доношење плана рада лингвистичке секције за текућу школску годину
	3.	Критички осврт на рад лингвистичке секције у претходној школској години (освојена републичка награда, награде града Бора)
	4.	Предлог тема за истраживање (избор језичке области)
ОКТОБАР	5.	Синтакса као лингвистичка област
	6.	Синтаксичке јединице (реч, синтагма и реченица)
	7.	Врсте синтагми (шира и ужа синтагма)
	8.	Наслови (структурна и значењска класификација)
НОВЕМБАР	9–10.	Синтаксичке јединице у насловима књижевних дела у читанкама за Српски језик и књижевност у основној школи (подела задужења)

ДЕЦЕМБАР ЈАНУАР ФЕБРУАР МАРТ	11–25.	Анализа наслова књижевних текстова у читанкама (листа наслова исказаних речју и речима, синтагмама и реченицама, број понављања, закључци)
АПРИЛ МАЈ	26–33.	Израда сарадничке ПП презентације са резултатима истраживања
ЈУН	34–36.	Представљање резултата истраживања у свечаној сали школе у виду презентације.

НАПОМЕНА: Конкурс за најбољу лингвистичку секцију организује се сваке године до краја септембра за претходну школску годину. Организатор је Друштво за српски језик и књижевност Србије. Резултати и додела награда су традиционално у оквиру Зимског републичког семинара у фебруару наредне године.

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА.

Циљеви и задаци:

1. откривање лепоте поезије и развијање љубави према књижевности,
2. подстицање развоја маште, креативности, оригиналности и стваралаштва,
3. развијање технике говора и изражајног казивања,
4. подстицање развоја аутентичности и доживљаја стихова и мотива песме,
5. проширивање знања о књижевном стваралаштву и овладавање правилном дикцијом,
6. подстицање, развијање и неговање жеље за читањем и самосталним истраживачким радом.

ПЛАН РАДА :

СЕПТЕМБАР

1. Формирање секције
2. Чиниоци изражајног казивања
3. Избор текстова за наступ поводом Дана школе
4. Увежбавање текстова за наступ на школској приредби

ОКТОБАР

1. Увежбавање текстова за наступ на школској приредби
2. Генерална проба и учешће на школској приредби
3. Генерална проба и учешће на школској приредби
4. Анализа учешћа на школској приредби

НОВЕМБАР

1. Акцентске вежбе
2. Важност дикције у изражајном казивању текста
3. Индивидуални доживљај као услов доброг рецитовања
4. Разумевање одабраног текста као услов доброг казивања

ДЕЦЕМБАР

1. Слушање изражајног казивања стихова (одабрани снимци)
2. Гестикулација и мимика као елементи изражајног рецитовања
3. Избор текстова за прославу Светог Саве
4. Увежбавање текстова за прославу Светог Саве

ЈАНУАР

1. Увежбавање текстова за прославу Светог Саве
2. Учесће на приредби поводом Светог Саве

ФЕБРУАР

1. Анализа учешћа на прослави Светог Саве
2. Избор текстова за такмичење рецитатора
3. Изражајно читање и разумевање одабраних текстова
4. Изражајно читање и разумевање одабраних текстова

МАРТ

1. Школско такмичење рецитатора
2. Припрема за општинско такмичење рецитатора
3. Припрема за општинско такмичење рецитатора
4. Учесће на општинском такмичењу рецитатора

АПРИЛ

1. Анализа протеклих такмичења
2. Разлике између глуме и рецитовања
3. Разлике између глумца и рецитатора
4. Регионално такмичење рецитатора

МАЈ

1. Рецитатор и песма
2. Говорништво кроз историју (квиз)
3. Реторика некад и данас
4. Елементи доброг говорења

ЈУН

Анализа рада рецитаторске секције у протеклом периоду

НОВИНАРСКА СЕКЦИЈА.

(5-8. разреда)

Циљеви:

- ✓ јачање образовно-васпитне делатности школе
- ✓ подстицање дечијег стваралаштва у различитим областима живота
- ✓ подстицање и промовисање читања и самосталности ученика у учењу;
- ✓ развој информационе писмености, медијске и информатичке
- ✓ подстицање креативности, способности и талента
- ✓ упознавање ученика са основним облицима новинарског изражавања
- ✓ развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
- ✓ формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика и свог језика, традиције и културе српског народа, националних мањина и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- ✓ развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- ✓ повећање образовног нивоа становништва и развој Републике Србије као државе засноване на знању.
- ✓ ангажовањем у новинарској секцији ученици ће се осамосталити у раду и до изражаја ће доћи њихова креативност, способност и теленат.
- ✓ упознаће се са основним функцијама новинарства: информативна, артикулативна, критичка, али и контролна, забавно образована и социјална.
- ✓ овладавањем платформом (Canva) за графички дизајн, која се користи за креирање графика на друштвеним мрежама, презентација, плаката, докумената и другог визуелног садржаја.

Задаци:

- ✓ вођење ученика у стварању различитих облика новинарског изражавања (вест, извештај, репортажа, чланак, фоторепортажа)
- ✓ стварање електронског часописа
- ✓ правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице
- ✓ саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште
- ✓ презентација и вођење програма
- ✓ савладавање и коришћење ИКТ алата

Фонд часова: 1 час недељно, 36 часова годишње (за ученике осмог разреда је 34 часа годишње)
Разреди у којима се секција реализује: од 5. до 8. Разреда

А) Садржаји програма

- писање новинских чланка(репортаже, вести, интервјуи, колумне...)
- уређивачки посао и дизајн школског часописа,
- маркетинг школе на друштвеним мрежама
- анализа новинских чланка,
- сређивање и анализирање прикупљеног материјала
- лектура и коректура садржаја

У оквиру секције развијају се и међупредметне компетенције ученика:

- Ученик влада различитим модалитетима комуникације и користи их на сврсисходан и конструктиван начин.Критички процењује садржај и начин комуникације у различитим комуникативним ситуацијама. Ученик има развијену свест о значају позитивне и конструктивне комуникације и активно доприноси неговању културе дијалога у заједницама којима припада
- Рад с подацима и информацијама-Ученик разуме значај коришћења поузданих података за рад, доношење одлука и свакодневни живот. Користи знања и вештине из различитих предмета да представи, прочита и протумачи податке користећи текст, бројеве, дијаграме и различите аудио-визуелне форме. Ученик користи различите изворе информација и података (библиотеке, медије, интернет, личну комуникацију,итд.) и критички разматра њихову поузданост и ваљаност. Ефикасно проналази, селекује и интегрише релевантне информације из различитих извора.
- Дигитална компетенција- Ученик је способан да користи расположива средства из области информационо-комуникационих технологија (уређаје, софтверске производе, електронске комуникационе услуге и услуге које се користе путем електронских комуникација) на одговоран и критички начин ради ефикасног испуњавања постављених циљева и задатака у свакодневном животу, школовању и будућем послу. Познаје основне карактеристике расположивих информационокомуникационих технологија (у даљем тексту: ИКТ) и могућности њихове примене у свакодневном животу, раду и образовању, односно њихов утицај на живот и рад појединца и заједница.

- Сарадња- Ученик је способен да се у сарадњи с другима или као члан групе ангажује на заједничком решавању проблема или на реализацији заједничких пројеката. Учествоје у заједничким активностима на конструктиван, одговоран и креативан начин афирмишући дух међусобног поштовања, равноправности, солидарности и сарадње.

Б) Начин реализације програма

Настава се рализује у школи, у просторији библиотеке. Гледање презентација и видео снимака, практичан рад са ученицима. Демонстрација од стране наставника, писање уз помоћ наставника, учествовање у изради школског часописа и представљање истога на сајту школе.

В) Праћење напредовања и интересовања ученика

Ученици се прате кроз писмену и усмену проверу. Писмена провера у виду разних новинарских задатака, које ученици треба да реше, а усмена провера најчешће као вид учествовања на школским приредбама или другим скуповима.

Г) Прилагођавања према узрасту и брзини напредовања ученика

За ученике који раде по ИОП-у, прилагођавања се врше у складу са њиховим индивидуалним потребама и могућностима. За остале ученике, прилагођавања се врше на следећи начин. Ученици који показују изузетне способности у извршавању радњи везаних за садржаје секције ангажовани су на пољу уредништва и организације рада сама секције.

МОДЕЛАРСКА СЕКЦИЈАФонд часова: **36**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Циљ васпитно – образовног рада наставе моделарске секције је да ученици овладају моториком и координацијом и да се развијају према својим психофизичким способностима испољавајући креативност и стваралачке способности.

ИСХОДИ

Ученик ће бити у стању да:

- Успешно користи средства и технике моделарског изражавања
- Развије креативно мишљење, прецизност, самосталност
- Повезује теоријска знања са праксом

Разред	Тема	Годишњи фонд часова
5. – 8. разреда	1. Евиденција ученика. Упознавање са садржајем секције	2
	2. Основе моделарства. Предлог идеје	2
	3. Израда скице модела	2
	4. Израда техничке документације	4
	5. Обележавање на материјалу	2
	6. Обрада материјала	6
	7. Састављање делова и уградња	4
	8. Дорада модела	4
	9. Завршни радови модела	4
	10. Припреме за општинско, окружно и републичко такмичење	6
	Укупно:	36

ШТА ЗНАШ О САОБРАЋАЈУ - СЕКЦИЈА

Фонд часова: **36**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Циљ наставе секције „Шта знаш о саобраћају“ јесте упознавање саобраћајних правила и значај њиховог поштовања, развијање свести о значају безбедности у саобраћају.

Исходи

Ученик ће бити у стању да:

- Познаје све врсте саобраћајних средстава;
- Разликује групе саобраћајних знакова, ознака и сигнала које уочава у улози пешака или возача бицикла као учесник у саобраћају;
- Поштује основна правила и прописе кретања пешака, бицикла и осталих учесника у саобраћају;
- Издвоји учеснике у саобраћају по праву првенства;
- Зна да правилно вози бицикл по полигону и у градској вожњи;
- Безбедно се понаша у саобраћају;

Разред	Тема	Годишњи фонд часова
5. – 8. разреда	1. Увод и значај саобраћајног васпитања и образовања	2
	2. Пешак	7
	3. Овлашћено лице	4
	4. Саобраћајни знак	7
	5. Раскрсница	4
	6. Једносмерна улица	2
	7. Кретање бициклом по полигону	10
	Укупно:	36

ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО

Секцију ликовно стваралаштво за ученике од 5. до 8. разреда води наставница ликовне културе.

Фонд часова: **36**.

Ликовна секција је отворена за све ученике који показују интересовање и таленат за уметност. Главни циљ ове секције је развој стваралачких способности, љубави према уметности и проширивање знања из области ликовног изражавања. Ученици ће кроз различите технике и медије научити како да опажају облике, величине, боје, светлост и простор око себе. Посебан акценат је на разумевању различитих уметничких праваца и стилова. Кроз индивидуални и групни рад, ученици имају прилику да испробају нове технике и приступе уметничким задацима. Креативност, машта и игра важни су елементи њиховог уметничког израза, а разноврсни материјали и методе помажу им да истраже и развију своје идеје.

Активности ликовне секције обухватају:

Продубљивање знања стечених на часовима ликовне културе

Упознавање са новим уметничким техникама

Естетска анализа уметничких дела

Развијање креативности и маште

Уређивање школског простора

Осликавање ентеријера

Учешће на ликовним конкурсима

Излагање радова у школи и ван ње

Секција пружа простор за истраживање уметности и даје могућност ученицима да изразе своју индивидуалност кроз креативни процес.

Разред	Тема	Годишњи фонд часова	Продукти
5 – 8.	1. Увод у секцију	2	- Ликовне изложбе
	2. Емоције кроз боје	20	- Конкурси
	3. Природа као инспирација	14	- Такмичења - Школски пројекти: Дан школе - Нова година, Свети Сава
	Укупно:	36	

1. **"Град будућности"** Ученици могу кроз своје радове замислити и приказати како ће градови изгледати у будућности, користећи различите технике попут колажа, акварела или фломастера. Могу истраживати футуристичке архитектонске форме, уличну уметност и елементе технологије.

2. **"Емоције кроз боје"** Ова тема омогућава ученицима да истраже како различите боје и облици могу изразити емоције попут радости, туге, љутње или страха. Кроз апстрактно ликовно изражавање, могу креирати радове који одражавају њихова унутрашња стања.

3. **"Природа као инспирација"** Ученици могу да користе природне елементе као полазиште за своје радове, било да сликају пејзаже, дрвеће, животиње или природне феномене. Технике могу укључивати цртање, сликање или чак прављење скулптура од природних материјала.

ХОР И ОРКЕСТАР - СЕКЦИЈА

Фонд часова: **36**

Ваннаставна активност је намењена ученицима 5., 6., 7. и 8. разреда основне школе.

Циљ наставе секције Хор и оркестар је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

План рада секције:

Септембар

- 1.Упознавање ученика са планом и програмом рада хора и оркестра
- 2.Пријем нових чланова у хор и оркестар
- 3.Обрада песама за дан школе
4. Увежбавање песама за дан школе

Октобар

5. Дан школе
6. Филмска музика(обрада)
- 7.Филмска музика (увежбавање)
- 8.Жубор вода жуборила(обрада)
- 9.Жубор вода жуборила(увежбавање)

Новембар

- 10.Државна химна(обрада)
- 11.Државна химна(увежбавање)
- 12.Изворне песме(обрада)
- 13.Изворне песме(увежбавање)

Децембар

- 14.Химна Св.Сави(обрада)
- 15.Химна Св.Сави(увежбавање)
- 16.Божјиће песме(обрада)
- 17.Божјиће песме(увежбавање)

Јануар

- 19.Песма о Св.Сави(обрада)
- 20.Песма о Св.Сави(увежбавање)
- 21.Увежбавање програма за Св.Саву
- 22.Светосавска академија

Фебруар

- 23.Ружице ружо румена(обрада)
- 24.Ружице ружо румена(увежбавање)

Март

- 25.Песма о мајци(обрада)
- 26.Песма о мајци(увежбавање)
- 27.Мила мајко шаљи ме на воду(обрада)
- 28.Мила мајко шаљи ме на воду(увежбавање)

Април

- 29.Ај русе косе(обрада)
- 30.Ај русе косе(увежбавање)
- 31.Маријо дели бела кумријо(обрада)
- 32.Маријо дели бела кумријо(увежбавање)

Мај

- 33.Руске песме(обрада)
- 34.Руске песме(увежбавање)
- 35.Увежбавање песама
- 36.Увежбавање песама

СЕКЦИЈА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

Циљ секције је ближе упознавање са британским културним наслеђем, стицање додатних знања, усвајање нових језичких појмова и појава, подизање свести о различитости култура у писаној и усменој форми, подстицање на критичко мишљење и истраживачки рад. У оквиру часова секције бавимо се обележавањем значајнијих датума у култури енглеског говорног подручја, гледањем филмова разних жанрова, едукативне тематике, усмеравањем ученика на употребу проверених интернет сајтова за учење енглеског језика и коришћењем литературе британских и америчких писаца.

Секција је за ученике свих разреда и планирана је динамика једном недељно, тј. 36 часова у току школске године.

План рада:

Септембар (8 часова)

Обележавање Дана европских језика (26.9.) кратким пригодним програмом.

Октобар (5 часова)

Осврт на традицију обележавања празника Ноћи вештица (Halloween), пре свега у католичким земљама, а у последње време и широм света.

Новембар (4 часа)

Биоскоп у учионици;

Осврт на традицију обележавања Дана захвалности кроз мини презентације и разговор о овом обичају.

Децембар (4 часа)

Осврт на прослављање Божића и Нове године у различитим земљама;

Биоскоп у учионици.

Јануар (2 часа)

Осврт на специфичан енглески хумор (е.г. Monty Python's Flying Circus);

Биоскоп у учионици.

Фебруар (4 часа)

Осврт на историју и колонијално доба.

Биоскоп у учионици.

Март (4 часа)

Осврт на обележавање међународног празника жена Women's Day.

Биоскоп у учионици.

Април (4 часа)

Осврт на традицију обележавања Ускршњих празника у Британији, Америци и код нас.

Биоскоп у учионици.

Мај (1 час)

Британска музичка поп и рок сцена.

N.B. Могуће су измене у плану, у складу са потребама и сугестијама ученика.

СЕКЦИЈА ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА

Циљ секције је ближе упознавање са француским културним наслеђем.

План рада:

Разред	5-8 разреда	
Укупан број часова	36	
Предмет	Област/Тема	Бр. часова по теми
	Обележавање Европског дана језика	3
	Израда плаката за дан европског језика	2
	Haloween	2
	Снимање филма о школи	6
	Израда новогодишњих украса и честитки	3
	Прослава дана палачинки „ Chandaleur”	3
	Израда честитки поводом 8.марта	2
	Гледање француских филмова	1
	Франкофонија	4
	Правимо француску башту	4
	Израда насловне стране часописа о школи	2
	Израда знаменитости Париза	2
	Такмичење у караокама на француском језику	1
	Француска журка	1

11. ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи је да усмери ученика ка средњој школи која одговара његовом успеху, способностима, интересовању, с једне, и потребама друштва, с друге стране.

Општи задаци у раду на професионалној оријентацији

1. Упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних карактеристика ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја и њихово подстицање да сами свесно допринесе сопственом професионалном развоју.
2. Упознавање ученика са занимањима, системом средњег образовања и оспособљавања за самостално прикупљање података.
3. Формирање правилних ставова према раду.
4. Подстицање ученика на испитивачко, експлоративно понашање према себи и раду.
5. Оспособљавање ученика за планирање свог професионалног развоја и доношења реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања и правцима стручног оспособљавања.
6. Успостављање сарадње са родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја.
7. Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети професионалном развоју ученика.

Остваривање Програма професионалне оријентације у основној школи обавља се кроз следеће облике рада:

- а) све облике наставних и ваннаставних активности (редовна, допунска, додатна настава, слободне активности, час одељењске заједнице итд.)

б) посебне облике рада

- испитивање способности ученика осмог разреда тестом професионалних интересовања
- професионално информисање (предавања, видео презентације, изложбе, маркетиншки материјал итд.)
- сарадња са гимназијама, средњим стручним школама и другим друштвеним чиниоцима.

Носиоци активности и реализације програмских задатака професионалне оријентације су: Тим за професионалну оријентацију у коме су обавезно школски психолог, педагог и одељењске старешине осмих разреда, остали предметни наставници и родитељи.

Реализација програмских задатака из области професионалне оријентације остварује се у оквиру садржаја редовне наставе, изборне наставе, слободних и ваннаставних активности а сви задаци из овог подручја биће уграђени у планове рада наставничког, одељењског и стручних већа, савета родитеља, школског одбора и ученичког парламента.

<i>Област</i>	<i>Садржај активности</i>	<i>Носиоци реализације</i>	<i>Време реализације</i>
<i>1 Професионално васпитање</i>	Развијање свести о вредности људског рада	ОС, наставници, родитељи	током школске године
	Развијање радних навика, културе рада и особина као што су упорност и прецизност	ОС, наставници	током школске године
	Утицање на превазилажење предрасуда о појединим занимањима	ОС, наставници, родитељи	током школске године
	Откривање, подржавање и усмеравање индивидуалних склоности ученика	наставници, ОС, педагог, психолог	током школске године

II <i>Професионално информисање</i>	Реализација програма професионалне оријентације за 8. разред – информисање о занимањима, каријери и путевима образовања (презентација)	Тим за ПО, предметни наставници	јануар
	Израда паноа за ПО	Тим за ПО	фебруар
	Испитивање професионалних интересовања тестом	психолог	фебруар
III <i>реални сусрети са светом рада</i>	Реализација програма професионалне оријентације за 8. разред – реални сусрети (представљање стручњака разних занимања)	Тим за ПО, предметни наставници	март
IV <i>Професионално саветовање</i>	Професионално саветовање: - ученика који имају потешкоћа у развоју и савладавању образовно васпитних задатака - ученика који су неодлучни у избору занимања - даровитих ученика	педагог, психолог	фебруар-мај
Област	Садржај активности	Носиоци реализације	Време реализације
V <i>Сарадња са родитељима</i>	Оспособљавање родитеља за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја	Тим за ПО	током године
VI <i>Сарадња са средњим школама</i>	Сајам средњошколских профила у нашој школи – представљање ученицима и родитељима (упознавање родитеља са образовним профилима и системом средњег образовања)	Тим за ПО	март, април

	Израда паноа о средњим школама	Тим за ПО	април, мај
	Посета средњим школама	Родитељи	мај
<i>VII Припрема ученика осмих разреда за завршни испит</i>	Информисање ученика о завршном испиту.	Тим за ПО, наставници предмета из којих се полаже завр.испит	током године
	Сачињавање планова рада са ученицима ради припреме за завршни испит	наставници предмета из којих се полаже завр.испит	почетак шк.године
	Анализа пробних завршних испита.Анализа постигнутих резултата на завршним испитима.	активи	април,мај,јун
	Предлог мера за постизање бољих резултата у даљем раду	активи	јун
	Писање извештаја	Тим за ПО	прво и друго полугодиште

12. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Основе здравственог васпитања деца и млади добијају, углавном у породици, групи вршњака, школи, здравственим установама и преко средстава масовних комуникација. Не умањујући значај породице и вршњака, сматрамо неопходним систематски рад на овом плану у оквиру: школе, здравствених установа и путем средстава масовних комуникација, јер би тада сва деца и млади били изложени сличним програмима, чији би се ефекти могли донекле пратити добро осмишљеном евалуацијом.

Циљ програма здравственог васпитања у основној школи јесте стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима: унапређење хигијенских и радних услова у школи; остваривању активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика. Програм се реализује у оквиру програма одељењских заједница, Физичког и здравственог васпитања, Биологије, стручног сарадника, изборних програма, и кроз сарадњу са Домом здравља (превентивне радионице за промоцију здравих стилова живота). Програмом су обухваћени ученици од I до VIII разреда.

Циљеви и задаци:

1. Изграђивање самопоштовања код ученика (сазнавање о себи, препознавање осећања, проналажења начина за превазилажење психолошких проблема);
2. Здрава исхрана (шта је здрава исхрана, формирање навика по питању здраве и правилне исхране, утицај хране на здравље, планирање исхране, поремећаји исхране и њихова превенција, истраживања стилова исхране ученика, истраживање ухрањености ученика);
3. Брига о телу (стицање основних хигијенских навика, развијање личне одговорности за бригу о телу; чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике);
4. Физичка активност и здравље (стицање знања о значају физичких активности за здравље, развијање мотивације за веће бављење спортом и налажење задовољства у физичким активностима);
5. Бити здрав, научити како да спречи болест; спречавање инфекције, природне одбране организма, потреба за одмором, оптимистичним ставом и дружењема ради здравља, адаптација на климатске промене
6. Хумани односи међу половима (једнако вредновање способности и резултата оба пола, информисање ученика о улози љубави и полности у животу човека; стицање навика свакодневног дружења и сарадње и сл).
7. Заразне болести (узроци, путеви преношења, симптоми, мере превенције- хигијена, имунизација, понашање)

8. Превенција ризичног понашања (пушење, алкохолизам, наркоманија, полно преносиве болести, нежељена трудноћа)

Начини реализације:

- Путем целокупне организације живота и рада у школи;
- Кроз предавања и радионице на часовима ОС, кроз наставу и ваннаставне активности;
- Путем стручних тема, мини истраживања и школе за родитеље (уз велику помоћ здравственог особља ДЗ Бор);
- Кроз сарадњу са развојним саветовалиштем ДЗ Бор и саветовалиштем за младе, организацијама цивилног друштва које реализују пројекте у области заштите здравља

Носиоци реализације програмских садржаја су:

- Психолог;
- Одељењске старешине;
- Предметни наставници;
- Учитељи;
- Руководиоци секција, Тим за ПО
- Представници друштвене заједнице.

Садржај програма здравствене заштите

Садржај	Разред	Реализатор
Област: Здрава исхрана и брига о телу		
1. Правилна исхрана	I-IV	Учитељи, ДЗ
2. Правилна исхрана у пубертету	V-VI	Наставници, ДЗ
3. Лична хигијена	I-IV	Учитељи
4. Гојазност- превенција и лечење	V-VIII	Наставници, ДЗ
5. Промене у пубертету	IV-VIII	наставник биологије, психолог, ДЗ
6. Болести прљавих руку	I- VI	Учитељи, наставник биологије

7. Нега уста и зуба	I-IV	Стоматолог
8. Лична одговорност за бригу о телу	V-VIII	Наставници
9. Мој кувар	II-VIII	Учитељи, наставници
10. Хранљиве материје- улога, значај и потребе	V-VIII	Наставници
11. Анорексија и булимија, гојазност	V-VIII	Наставници, ДЗ, психолог
Област: Физичка активност и здравље		
1. Значај игре у детињству	I-IV	Учитељи
2. Коришћење слободног времена	V-VIII	Наставници
3. Избор спортова, клубова и рекреације	I-VIII	Наставници ФВ, спортски тренери
4. Исхрана и физичка активност	I-VIII	ДЗ,
Област: Превенција болести		
1. Деформитети кичме	III-IV	Физијатар, учитељ
2. Спречавање заразних болести	I- VIII	Учитељи, ДЗ, наставник биологије
3. Болести прљавих руку	I-IV	Учитељи, ДЗ
4. Превенција пушења	V-VIII	наставник биологије, ДЗ, ОС
5. Превенција алкохолизма	V-VIII	наставник биологије, ДЗ, ОС
6. Превенција наркоманије/ болести зависности	VII-VIII	наставници
7. Полне болести	VII-VIII	ДЗ, наставник биологије
8. Вашљивост	I-V	ДЗ
9. Болести дисајних органа	III- VIII	ДЗ, наставник биологије
Област: Изграђивање самопоштовања код ученика		
1. Самоспознаја	I- VIII	ОС, Тим за ПО, психолог
2. Превазилажење психолошких проблема	I- VIII	ОС, психолог

Област: Хумани односи међу половима		
1.Љубав и полност	V-VIII	наставник биологије, ОС
2. Равноправност полова	V-VIII	ОС, Тим за ПО

НАПОМЕНА: Програмски садржаји се реализују углавном на часовима одељенског старешине, редовне наставе током и слободних активности, али и на Наставничком већу. Реализују их здравствени радници медицинских установа Општине Бор, наставници, психолог и педагог.

ПРОГРАМ УНАПРЕЂИВАЊА ЗДРАВЉА УЧЕНИКА И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Већина задатака који доприносе развоју психолошког и физичког здравља ученика биће обухваћени програмима наставних предмета као и у оквиру програма ваннаставних активности – акција и предавања у оквиру одељенске заједнице, на појединим родитељским састанцима, кроз рад секција и друго.

Циљ: Изграђивање телесно, психички и социјално здраве и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређивање сопственог здравља и здравља других људи.

Стицање знања о основним принципима правилне исхране и усвајање правилног начина исхране.

Исход се формулише на основу међупредметних компетенција у образовању и васпитању ученика за одговоран однос према здрављу. Након реализације едукативног програма ученици су информисани о евидентирању, реаговању и усвајању одговорних модела према сопственом здрављу и здрављу своје околине. Ученици ће се активно укључивати у одређене активности. Ученици развијају компетенцију одговорног односа према здрављу.

Програмски садржај ове области биће реализован кроз: наставне и ваннаставне активности.

ОБЛИК САРАДЊЕ	САДРЖАЈ/ТЕМА	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ	ИСХОД
Наставна активност	„Телесне вежбе и њихов утицај у разним областима“;	Наставник Физичког васпитања	Током године.	Ученици су информисани о евидентирању, реаговању и усвајању одговорних модела према сопственом здрављу и здрављу своје околине.

Наставна активност	„Правилна исхрана тела“	Наставник Физичког васпитања Педагошко-психолошка служба у сарадњи са одељенским старешином, Домом здравља,	Током године.	Ученици познају основне састојке хране и промене које утичу на њен квалитет; разумеју значај правилне исхране и адекватне прераде хране за очување здравља.
Наставна активност	„Безбедност у саобраћају“	ПУ Бор Центар за унапређење безбедности у саобраћају	Током године по договору	Ученици су обучени, имају позитиван став у односу на значај безбедности свих учесника у саобраћају
Ваннаставна активност	Сарадња са Домом здравља: Репродуктивно здравље младих	Дом здравља, Одељењски старешина, Педагошкопсихолошка служба.	Током године по договору	Ученици познају карактеристике основних заразних болести, њихове изазиваче и мере превенције. Ученици разумеју значај лекова и правилног начина њихове употребе за очување здравља. Ученици познају могуће последице коришћења никотина, алкохола и других психоактивних супстанци.

Ваннастав на активност	Сарадња са Домом здравља: Превенције болести зависности (пушење, алкохол, наркоманија, сида) и малолетничке деликвенције (поремећај понашања).	Дом здравља, Одељењски старешина, Педагошкопси холошка служба	Током године по договор у	Ученици бирају стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана).
------------------------------	--	--	---------------------------------------	--

13. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Дугорочни циљ: Брига и заштита о ученицима, посебно породица из осетљивих друштвених група и превентивно или интервентно деловање у сарадњи са надлежним институцијама,

АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	МЕСТО
Прикупљање података о социјалној структури ученика по одељењима и на нивоу школе	-Попуњавање образаца социјалне структуре ученика Статистичка обрада података	-Одељенске старешине -Родитељи -Стручна служба	Септембар	Школа
Организовање хуманитарних акција за материјално (и/или здравствено) најугроженије ученике	-Израда честитки или других ученичких продукта -Организовање продајних изложби (сајмова) -Прикупљање материјалних средстава (од продајних изложби или прилога ученика и запослених) -Прикупљање гардеробе, школског прибора, играчки, слаткиша итд. ради прављења	-Одељенске старешине -Ученички парламент -Хуманитарна секција -Сви ученици и запослени	Током школске године	Школа

	хуманитарних пакетића			
Помоћ у виду бесплатне наставе у природи, бесплатне екскурзије и бесплатне ужине	-Одређивање ученика на нивоу одељења на часовима ОС	-Одељенска заједница -Одељенски старешина -Агенција која изводи наставу у природи или екскурзију -Добављач ужине	Током школске године	Школа
Саветодавни рад са родитељима (старатељима) о правима из социјалне заштите	Саветовање о правима из области: -Насиље у породици -права на медицинска помагала -права на једнократну новчану помоћ -права на персоналну асистенцију итд.	-Одељенске старешине -Стручна служба	Током школске године	Школа
Сарадња са Центром за социјални рад	-Размена битних информација о ученицима и њиховим породицама усменим или писаним путем	-Одељенски старешина -Психолог -Педагог -ЦСР	-Током школске године -По потреби	Школа ЦСР

	<p>-Пријава злостављања или занемаривања ученика и сарадња у решавању проблема</p> <p>-Пријава изостајања ученика са наставе у ситуацијама када није могуће остварити контакт са породицом</p> <p>-Заједничко праћење старатељства над ученицима</p> <p>-Састанци са представницима ЦСР итд.</p>			
<p>Сарадња са Здравственим центром „Бор“ и Полицијском управом у Бору</p>	<p>-Пријава насиља или деликвентног понашања у школи</p> <p>-Долазак у школу полицајаца ради интервенције у ситуацији вршњачког насиља</p> <p>-Преглед и здравствени извештај о тежини повреда</p> <p>-Преглед општег здравственог стања ученика (потхрањеност, болести авитаминозе, неправилан начин</p>	<p>-Стручна служба</p> <p>-Одељенске старешине</p> <p>-Педијатри</p> <p>-Хитна помоћ</p> <p>-Инспектори ПУ</p>	<p>-Током школске године</p> <p>-По потреби</p>	<p>Здравствени центар</p> <p>-ПУ одељење у Бору</p> <p>-Школа</p>

	исхране, процена физичког раста и развоја због занемарености или запуштености) итд.			
Сарадња са Црвеним крстом	<p>-Додела помоћи угроженим породицама наших ученика</p> <p>-Сарадња у организацији хуманитарних акција секције Подмлатка Црвеног крста усмерене ка најугроженијим ученицима у школи</p> <p>-Помоћ у организацији прикупљања и превоза хуманитарних пакета</p> <p>-Помоћ у повезивању са удружењима инвалида, добровољним даваоцима крви итд.</p>	<p>-Тим задужен за рад секције Подмлатка Црвеног крста</p> <p>-Ученици чланови секције Подмлатка ЦК</p> <p>-Ученици и запослени чланови ЦК</p>	Током школске године	Школа Црвени крст

14. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ овог програма је подизање свести код ученика, наставника, родитеља и грађана о очувању и унапређењу животне средине и значају одрживог развоја, као и подизање нивоа еколошке културе.

Програм заштите животне средине обухвата **активности** усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, развој еколошке свести, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса, које обухвата и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике.

Исходи који се односе на заштиту животне средине и одрживи развој остварују се кроз наставни план и програм у неколико наставних предмета: Свет око нас (1. и 2. Разред), Природа и друштво (3. и 4. Разред), изборни предмет Чувари природе (5.-8. Разред), Биологија (5.-8. Разред), Географија (5.-8. Разред), Хемија (8. Разред), Техничко и информатичко образовање (7. и 8. Разред), Енглески језик (5.-8. разред), а постоји могућност реализације тема везаних за заштиту животне средине кроз пројекте у оквиру предмета Грађанско васпитање.

Школа кроз ваннаставне активности, сарадњу са локалним институцијама и организацијама и партнерство са еколошким организацијама цивилног друштва реализује:

- еко-школе за обуку вршњачких едукатора у различитим областима које се односе на заштиту животне средине и одрживи развој,
- едукативне трибине поводом међународних еколошких датума,
- акцијама озелењавања, чишћења река и планинска излетишта,
- сакупљању рециклажног отпада,
- израду и постављање еколошких мобилијара у околини Бора,
- -извођење еколошких представа,
- еко-новионарска истраживања и израду прилога.

Обучени вршњачки едукатори преносе своја знања и искуства и раде на развоју еколошке свести осталих ученика кроз едукативне и креативне радионице у школи, као и ван школе кроз наступе на научним манифестацијама и емитовањем едукативних еколошких садржаја преко друштвених мрежа и канала.

У школи се на подизању еколошке свести ради и кроз озелењавање школског простора и дворишта, израду и постављање постера и панона са еколошком тематиком, еколошких знака за одрживо понашање (штедња воде и струје, селекција отпада, заштиту ваздуха и сл.), креативне радионице од рециклажног материјала, израду и постављање кућица за птице у школском дворишту и различите друге активности кроз ученичке пројекте.

Програм заштите животне средине реализују наставници разредне и предметне наставе, ученички парламент и помоћно особље.

15. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са локалном заједницом реализује се на основу програма сарадње са локалном заједницом, који чини део школског програма. Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

Време реализације	Активности/теме	Начин реализације:	Носиоци реализације и сарадници
-током године	Презентације књига песника, писаца	Разговор, дискусија, презентација	Песници, ученици, наставници
-децембар	Сарадња са Црвеним крстом - Један пакетић, много љубави	Добровољно прикупљање	Црвени крст, ученици и наставници
- током године	Ликовна радионица	Радионица	Наставник ликовне културе
Децембар	Новогодишњи вашар	Продајна изложба	Одељенске старешине
Током године	Приредбе (Дан школе, Школска слава, пријем првака...)	Приредба	Наставници , ученици
Током године	Сарадња са Центром за социјални рад	Разговор, допис	ППП служба, директор
Током године	Сарадња са МУП-ом	Радионице, предавања	ППП служба, директор
Током године	Сарадња са Домом здравља „Бор“	Систематски прегледи ученика, едукативна предавања	ППП служба, директор
Током године	Сарадња са Градском управом	Предавања	
Током године	Сарадња са васпитно образовним институцијама (предшколске установе, основне школе, средње школе,	Размена информација, обављање стручне праксе, предавања, стручно усавршавање)	ППП служба, директор

Време реализације	Активности/теме	Начин реализације:	Носиоци реализације и сарадници
	Технички факултет у Бору,))		
Током године	Сарадња са Регионалним центром за таленте	У идентификовање и упућивање талентованих ученика	Наставници, ПП служба

16. ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програми у области сарадње са породицом усмерени су на јачање родитељске компетенције и имају социо-едукативни и саветодавни карактер. Сарадња са породицом одвијаће се плански и систематски током целе године укључујући породице у планирању, реализацији и еволуацији те сарадње. Да би се што боље одговорило потребама деце, породице и средине, сарадња ће се реализовати применом и комбинацијом различитих облика сарадње:

Облик сарадње	Садржај, тема	Носиоци	Време
Општи родитељски састанци	Упознавање са Наставним планом и програмом, уџбеницима, наставницима, Правилницима о оцењивању, заштити података ученика и безбедности ученика, успехом и дисциплином ученика, наставом у природи и екскурзијама	Одељењске старешине	Септембар, новембар, јануар, април, јун
Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају потешкоћа у понашању и учењу	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема, размена информација, упућивање	Одељењске старешине, стручни сарадници	Према потребама ученика и родитеља
Саветодавни рад са родитељима, талентованих ученика	Различити облици саветодавног рада рада	Одељењске старешине, стручни сарадници	Према потребама родитеља
Отворена врата	Размењивање информација о напредовању детета	Одељењске старешине, предметни наставници	На родитељском дану током године
Савет родитеља, и тимови у којима је обавезно присуство родитеља	Према дефинисаној улози у Закону о основном образовању	Директор, чла нови Савета родитеља	Током целе школске године

17. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Разред: I / екскурзија

Трајање: Један дан

Путни правац: **Бор-Свилајнац (Природњачки музеј, Дино парк)- Деспотовац (манастир Манасија)-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама.

Хотелско угоститељска услуга: Ручак.

Разред: I / настава у природи

Трајање: Седам дана/шест пансиона

Путни правац: **Бор-Сокобања-Бор**

Хотелско угоститељска услуга: Шест пансиона у хотелу.

Разред: II / екскурзија

Трајање: Један дан

Путни правац: **Бор-Крушевац-Врњачка Бања-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Крушевац (Забавни парк-Шаренград)-Врњачка Бања (вожња возићем/панорамско разгледање бањског парка, бањских извора, моста љубави, слободно време)

Хотелско угоститељска услуга: Ручак.

Разред: II / настава у природи

Трајање: Седам дана/шест пансиона

Путни правац: **Бор-Сокобања-Бор**

Хотелско угоститељска услуга: Шест пансиона у хотелу.

Разред: III / екскурзија

Трајање: Један дан

Путни правац: **Бор-Неготин-Кладово-Доњи Милановац-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Неготин (Музеј Хајдук Вељка, кућа Стевана Мокрањца)-Кладово (Фетислам)-Караташ (ХЕ Ђердап 1)-Доњи Милановац (Капетан Мишин Брег)

Хотелско угоститељска услуга: Ручак.

Разред: III / настава у природи

Трајање: Седам дана/шест пансиона

Путни правац: **Бор-Ивањица-Бор**

Хотелско угоститељска услуга: Шест пансиона у хотелу.

Разред: IV / екскурзија

Трајање: Један дан

Путни правац: **Бор-Параћин-Чегар-Ниш-Нишка Бања-Параћин-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Чегар (спомен обележје чегарске битке)-Ниш (нишка тврђава и центар града, Ћеле кула, Медијана)-Нишка Бања (слободно време)

Хотелско угоститељска услуга: Ручак.

Разред: IV / настава у природи

Трајање: Седам дана/шест пансиона

Путни правац: **Бор-Дивчибаре-Бор**

Хотелско угоститељска услуга: Шест пансиона у хотелу.

Разред: V / екскурзија

Трајање: Два дана

Путни правац: **Бор-Параћин-Авала-Београд-Параћин-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Авала (торањ и Споменик Незнаком Јунаку)-Београд (Калемегдан, Музеј Науке и технике, Музеј Николе Тесле.храм Светог Саве, зоолошки врт)

Хотелско угоститељска услуга: Један полупансион у Београду и два ручка у ресторанима у Београду.

Разред: VI / екскурзија

Трајање: Два дана

Путни правац: **Бор-Параћин-Марковац-Топола-Крагујевац-Жича-Врњачка Бања-Параћин-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Топола (музеј Карађорђевог Конака, црква Светог Ђорђа и кућа краља Петра на Опленцу)-Крагујевац (Акваријум, музеј „21 Октобар“ и спомен парк Шумарице)-Жича (манастир Жича)-Врњачка Бања (слободно време)

Хотелско угоститељска услуга: Један пун пансион у хотелу у Крагујевцу и један ручак у ресторану у Врњачкој бањи.

За екскурзије седмог и осмог разреда у наредном четворогодишњем периоду бираће се једна од две могућности:

Разред: VII / екскурзија

Трајање: Два дана

Путни правац: **Бор-Параћин-Чачак-Ужице-Водице-Златибор-Тара-Мокра Гора-Ужице-Чачак-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Водице (Каубојски град „Ел Пасо Сити“)-Златибор (туристичко насеље,слободно време)-Мокра Гора (етно град Дрвенград,вожња возом по шарганској осмици)

Хотелско угоститељска услуга: Један полупансион у одговарајућем хотелу и два ручка у складу са маршрутом).

Разред: VII / екскурзија

Трајање: Два дана

Путни правац: **Бор-Орашац-Ваљево-Бранковина-Троноша-Тршић-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Спомен обележје у Марићевићевој јарузи, спомен школа, музеј и гроб Десанке Максимовић, црква Светог Аранђела Гаврила, Народни музеј и Муселимов конак у Ваљеву, манастир Троноша, спомен кућа Вука Караџића у Тршићу.

Хотелско угоститељска услуга: Један полупансион у одговарајућем хотелу и два ручка у складу са маршрутом).

Разред: VIII / екскурзија

Трајање: Три дана

Путни правац: **Бор-Параћин-Крушедол-Сремски Карловци-Петроварадин-Нови Сад-Зобнатица-Суботица-Палић-Нови сад -Параћин-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Крушедеол (манастир Крушедол)-Сремски Карловци (Саборна црква, чесма „Четири Лава”, гимназија)-Петроварадин (тврђава,видиковац и сат)-Нови Сад (Музеј Војводине; панорамски обилазак центра Новог Сада:Српско Народно Позориште,градска кућа,католичка црква,Змајева улица,споменик Ј.Ј. Змају,патријаршија.саборна црква,Дунавска улица,Дунавски парк)-Зобнатица (музеј и ергела)-Суботица (градска кућа и центар града)-Палић (зоолошки врт и језеро)

Хотелско угоститељска услуга: Један пун пансион у хотелу у близини центра Новог Сада, један пун пансион у хотелу у Суботици, један ручак у ресторану у складу са маршрутом.

Разред: VIII / екскурзија

Трајање: Три дана

Путни правац: **Бор-Параћин-Чачак-Ужице-Водице-Златибор-Тара-Мокра Гора-Ужице-Чачак-Бор**

Обиласци са плаћеним улазницама: Водице (Каубојски град „Ел Пасо Сити”),Златибор (туристичко насеље,слободно време), Мокра Гора (етно град Дрвенград,вожња возом по шарганској осмици), Кремна – кућа Тарабића, Старо село Сирогојно, Стопића пећина, Музеј у Ужицу.

Хотелско угоститељска услуга: Два пуна пансиона на Златибору или Тари, један ручак у ресторану у складу са маршрутом.

18. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Циљеви:

- Промовисање читања и подстицање самосталности ученика у учењу
- Развијање информационе писмености (медијске и информатичке) ученика и наставника
- Остваривање сарадње и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекарa и локалне заједнице
- Обезбеђивање електронских извора и приступа ка њима
- Пружање услуга за унапређење свих облика и подручја рада образовно-васпитног процеса

Задаци:

- Школски библиотекар, реализовање задатака и послова из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијских и просветно-културних активности, доприноси унапређивању свих облика и подручја рада, тако што учествује у пословима планирања, програмирања, организовања, унапређивања и праћења рада школе, односно целокупног образовног процеса, као члан школских тимова има задатке:
- развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,
- развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информација,
- стварања услова за интердисциплинарни приступ настави и електронском учењу,
- мотивисања за учење и подстицање на оспособљавања за самостално учење и образовање током целог живота,
- сарадња са наставницима, ученицима и њиховим родитељима,
- праћења и подстицања развоја ученика у индивидуалним способностима и њиховим склоностима ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју,
- пружање помоћи обдареним ученицима при налажењу и избору одговарајуће литературе, а посебно ученицима који имају тешкоће у учењу и раду, али и оним ученицима који живе у тежим социјалним приликама, сарађујући са њиховим родитељима и релевантним институцијама,
- стварања услова за што непосреднији и једноставнији приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација, и развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика,
- обезбеђивање приступа програмима који раде на развијању информационе писмености, како би се корисници оспособили за проналажење, анализирање, примену и саопштавање информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија,
- припремање и реализовање библиотечког програма намењеног ученицима са

- посебним потребама и посебним способностима,
- вођења аутоматизованог библиотечког пословања (инвентарисање и сигналирање, каталогизација, класификација библиотечке грађе и други послови),
 - коришћење савремених облика и метода рада са ученицима,
 - заштита и чување библиотечко-медијатечке грађе и периодична ревизија фонда.

<i>Ред број</i>	<i>Области рада</i>	<i>Време реализације</i>	<i>Разред и носилац посла</i>	<i>Циљеви и задаци</i>
1.	<p>1.Основни библиотечки послови:</p> <p>-Редовни библ.послови:набавка библиотечко-медијатечке грађе,њено инвентарисање,класификација,сигнирање и каталогизација.</p> <p>-Функционално и естетско уређење простора библиотеке;</p> <p>-Издавање на коришћење ученицима и наставницима (задуживање и раздуживање)</p> <p>-Израда годишњег,месечних и оперативних планова рада;</p> <p>-Праћење и вредновање остварености постављених циљева рада школске библиотеке.</p>	Током целе школске год. VIII, IX	Библиотекар и чланови библ.секције	<p>-У складу са конкретним тренутним условима и могућностима школе организовање просторне целине за учење,необавезно читање,истраживање, функционалан рад;</p> <p>Стварање услова за што непосреднији , једноставнији приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација; Коришћење онлајн библиотечких услуга</p>

<p>2.</p>	<p>2.Подстицање читања и помоћ у учењу и развоју информатичке писмености код ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Помоћ ученицима при избору литературе; -Часови вршњачке едукације на којима ће старији ученици млађима препоручивати књиге и читати најзанимљивије одломке; (видео) Дигиталне приче и бајке -Слушање аудио бајки које је посебно занимљиво ученицима првог циклуса основног образовања и васпитања; -Организовање мултимедијалних часова -Препознавање различитих медија и тип информација које доносе различити медији; Разумевање појма писменост, посебно читалачка писменост.. 	<p>Током године</p>	<p>Библиотекар, наставници разредне и предметне наставе, педагог, психолог</p>	<p>Остваривање и унапређивање образовно -васпитног рада;</p> <p>праћења и подстицања развоја ученика у индивидуалним способностима и њиховим склоностима ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју; Развијање ИТ вештина</p>
-----------	---	---------------------	--	---

<p>3.</p>	<p>3.Сарадња у остваривању образовно-васпитног рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Организовање тематских изложби -Одржавање часова на тему – како написати читалачки дневник; -Припрема и извођење представе инспирисане књижевним делима, намењене родитељима и другим ученицима -Организовање радионица поводом Нове год., Божића и Ускрса и других међународних и верских празника у библиотеци-квиз Културно-историјски споменици -Компаративно проучавање књижевних и историјских мотива у различитим врстама уметности (филм,позориште,ликовна уметност); -Обележавање дана рођења значајних личности из области културе, науке, књижевности, уметности и других области. - Препорука књига које су прочитали ученици-разговор и трејлер бук -Истицање порука и илустрација прочитаних књига на огласној табли и фејсбук страници библиотеке; Израда е-наст.материјала.Часови тематске и пројектне наставе; 	<p>Током целе школске год.</p>	<p>Библиотекар , Активи наставника од првог до осмог разреда, наста-вници српског језика, ученици</p>	<p>Развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника, развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информација;Развијање креативности код ученика и наставника</p> <p>Развијање тимског рада, истраживачког духа и сарадње</p>
-----------	--	--------------------------------	---	---

	<p>Формирање редакције школског листа;Израда прилога кроз рад секција.</p>			
<p>4.</p>	<p>4.Сарадња са локалном и широм заједницом:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Радионице на тему важности читања; -Информисање ученика о писцима из њихове школске лектире -Одржавање тематских и других изложби књига одређеног издавача или групе издавача у библиотекама(представљање књиж.одређене земље и изложба књига писаца који из ње потичу или представљање нових издања, издања за одређени узраст); -Учествовање у пројекту Читалићи 	<p>Током целе школ.год.</p>	<p>Библиотекари, Наставници, писци, родитељи, издавачи IV, V, VI</p>	<p>Стварање услова за интердисциплинарни приступ настави и електронском учењу,мотивисање за учење и подстицање на оспособљавања за самостално учење и образовање током целог живота,сарадња са наставницима, ученицима и њиховим родитељима;</p> <p>Неговање сарадњиства међу свим актерима културног живота школе, библиот.изд.куће,удружења; Подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;Развијање јез.културе, богаћење речника, подстицање дечје маште...</p>

5.	<p>5.Промоција школске библиотеке:</p> <p>-Промоција рада библиотеке путем друшт.мрежа, изложбених паноа, или присуством библиотекара на састанцима ученичког парламента.</p> <p>-Учествовање у пројекту Читалићи</p>	Током целе шк.године	Библиотекар, Наставници, ученици,педагог,психолог	Разв. љубави према књизи и читању и развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика и наставника
<p>Програм рада школске библиотеке (Активности које су временски одређене)</p>				
Месец	Подручја рада са садржајем активности	Разред и носилац посла		Васпитно-образовни циљеви и задаци
Септембар	<p>-Упознавање ученика са радом школске библиотеке</p> <p>-Уређивање странице школске библиотеке (званична интернет страница школе, друштвене мреже)</p> <p>-Пописивање ученика првог разреда и организовање часа упознавања са правилима рада библ.словима библиотекара;.</p> <p>-Обележавање Европског дана језика (26.септембар) у сарадњи са активом наставника страних језика.</p> <p>-Представљање пројекта Читалићи и припрема и планирање.</p>	<p>Ученици од I – VIII</p> <p>Библиотекар,наставници српског и страног језика, учитељи</p>		<p>-Развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информација;</p> <p>Развој личног и националног идентитета, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и</p>

<p>Октобар</p>	<p>-Обележавање Дечје недеље(радионице - Луткарско позориште као и трибина – Медијска писменост ученика.)</p> <p>-Планирање набавке потребне литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и стручне сараднике, као и медијске грађе.</p> <p>-Читалачка радионица;</p> <p>-Школска почетница-почетак пројектних активности Читалића - радионице; Огледни часови, припремање изложбе и др. као и обавезне школске активности.</p> <p>- Представљање Гласачког списка за Читалиће</p> <p>-Књижевни маскембал – Мој омиљени књ.јунак - Позориштанце – смотре/ревија играказа – драматизованих одломака (може и луткарско позориште); Луткарски изазов – правимо лутке у виду омиљених књ.јунака (може и луткице за прстиће); Обуцимо књ.јунака – радионица израде књ.јунака од папира и одеће за њих;</p>	<p>Ученици од I – VIII</p> <p>Библиотекари,наставници,стручни сарадници</p>	<p>национ.мањина, поштовање и очување национ.и светске културне баштине.</p> <p>Развијање позитивних људских вредности; оспособљавање ученика да користе</p>
----------------	--	---	--

<p>Новембар</p>	<p>-Обележавање Међународног дана детета (20.новембар).</p> <p>-Илустрације ученика и правимо збирку–„Како видим себе“. Обележавање Месеца књиге – Моја омиљена књига – разговор, презентација,..</p> <p>Представљање прочитаних књига(представљају прочитане књиге по сопственом избору.</p> <p>Читалачки изазов – представљање књиге са Гласачког списка и/или из Домаће лектире (прављење од картона позивница вршњацима за читање);</p> <p>Креативна читаоница – рад на изради читалачког дневника у делу Обавезни задатак; читалачки завичај – упознавање са делима завичајних писаца кроз занимљиве истраживачке задатке – Измишљени интервју, Луткарска читаоница, -Позориштанце, Видео клип</p> <p>Дебатни клуб; Радионице у шк.библиотеци и/или у дигиталном окружењу</p>	<p>Ученици од I – VIII</p> <p>Библиотекари, наставници, стручни сарадници</p>	<p>информације у свим облицима и на свим медијима у циљу неговања критичког и креативног мишљења</p>
-----------------	--	---	--

<p>Децембар</p>	<p>-Изложба књига са Читалачког списка - Радионице на којима ће ученици да читају књиге из едиције популарна психологија. Разговор о проблемима и илустровање - Такмичење Читалићи – Кликераши</p> <p>Летопис Борских Читалића - Електронски часопис – прикупљање материјала; Обележавање Дана школе</p>	<p>Ученици од I - VIII,библиотекари,наставници , родитељи</p>	
<p>Јануар</p>	<p>-Обележавање Светог Саве организовањем ликовних и литерарних конкурса.</p> <p>Писање састава на задату тему, библиографско цитирање; Школско такмичење Кликераши.</p>	<p>Ученици, наставници, библиотекар</p>	
<p>Фебруар</p>	<p>-Обележавање Међународног дана матерњег језика (21.фебруар).– час читања поезије и других књиж.текстова; - Обележавање Националног дана књиге (28.фербруар). „Читање наглас“</p> <p>Израда текстова за блог и сајт; Креативне радионице; Израда школског листа</p> <p>-Припрема извештаја о раду шк.библ.у првом полугодишту.</p>	<p>Ученици, наставници,библиотекар</p>	<p>Развијање навике читања и коришћења библиотечких услуга у циљу овладавања вештином целоживотног учења уз истицање значаја школске библиотеке у васпитно-образовном процесу и животу школе, као и општинске библ. у животу заједнице.</p>

Март	-Обележавање Светског дана поезије (21.март).; -Школска завршница/смотре и одабрани материјали за слање на Конкурс Смотре читалаштва“Читалићи 2022.“	Ученици од I – VIII, библиотекари,наставници,стручни сарадници	
Април	-Обележавање Међународног дана дечје књиге (2.април). Радионице – ученици ће сами стварати своје сликовнице, израђивати паное..	Ученици од I – VIII, библиотекари, наставници	
Мај	Централна завршница пројекта“ Читалићи 2022.“ Израда прилога за школски лист; Организовање књиж.сусрета	Ученици од I - VIII, стручни сарадници,наставници,библио текар	-Развијање и неговање навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,развијање и промовисање правилне употребе свих облика извора информација;
Јун	-Проглашење најчитаније књиге у протеклој години; Организовање дана размене старих уџбеника; Раздуживање књига; Анализа потреба за литературом, периодичним публикацијама за ученике, наставнике и стручне сараднике. -Припрема извештаја о раду шк.библиотеке.	Библиотекар	

<p>Август</p>	<p>-Припрема и израда годишњег , месечних и оперативних планова рада. Сређивање књ.фонда, утврђивање стања књига у библиотеци и заштита оштећене библиотечке грађе; Техничке и организационе припреме за почетак нове шк.год.; Просторно уређење шк.библ.ради боље искоришћености простора, функционалности и прилагођености потребама ученика. Сређивање грађе за отпис.Ревизија..</p>	<p>Библиотекар</p>	
---------------	---	--------------------	--

19. РАЗВОЈНИ ПЛАН И ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ШКОЛЕ

Развојни план школе служи као ослонац за израду Школског програма и Годишњег плана рада школе. Развојни план школе садржи:

- мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе постигнућа ученика на завршном испиту
- мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и одговарајућих прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за ученике којима је потребна додатне подршка
- мере превенције насиља и повећања сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима
- мере превенције осипања ученика
- друге мере усмерене ка достизању циљева образовања и васпитања који превазилазе садржај појединих наставних предмета
- план припреме за завршни испит
- план укључивања школе у националне и међународне развојне пројекте
- план стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора
- мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика
- план укључивања родитеља, односно старатеља у рад школе
- план сарадње и умрежавања са другим школама и установама
- друга питања од значаја за развој школе

Развојни план садржи и мерила за праћење остваривања развојног плана. При изради Развојног плана, одређивању његових циљева и праћењу реализације, посебна пажња усмерена је ка начелима на којима је утемељен Школски програм школе:

- усмерености на процесе и исходе учења
- заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма
- уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика
- хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета
- поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима
- заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења
- уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе
- развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање током читавог живота

- коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика
- уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи

20. ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма и налазе се у документацији школе.